

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

1048

Na temelju članka 50. stavka 6., članka 76. stavka 6. i članka 152. stavka 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine«, br. 100/18 i 125/19) te na temelju članka 11. stavka 4. i članka 12. stavka 4. Zakona o ljekarništvu (»Narodne novine«, br. 121/03, 35/08 i 117/08) uz prethodno pribavljeni mišljenje nadležnih komora te na prijedlog Hrvatske ljekarničke komore ministar zdravstva donosi

PRAVILNIK

O NORMATIVIMA I STANDARDIMA ZA OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom određuju minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici koji obavljaju zdravstvenu djelatnost u privatnoj praksi te trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

II. SANITARNO-TEHNIČKI I HIGIJENSKI STANDARDI

Članak 2.

(1) Građevina u kojoj se nalaze prostorije za obavljanje zdravstvene djelatnosti tijekom svoga trajanja mora ispunjavati temeljne zahtjeve za građevinu i druge uvjete uređene propisima o prostornom uređenju i gradnji, koje se odnose osobito na:

- mehaničku otpornost i stabilnost
- sigurnost u slučaju požara
- higijenu, zdravlje i okoliš
- sigurnost i pristupačnost tijekom uporabe
- zaštitu od buke
- gospodarenje energijom i očuvanje topline
- održivu uporabu prirodnih izvora
- udovoljavanje minimalnim zahtjevima za sigurnost i zdravlje na radnom mjestu sukladno propisima o zaštiti na radu.

(2) Zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici koji obavljaju zdravstvenu djelatnost u privatnoj praksi te trgovačka društva iz članka 1. stavka 1. ovoga Pravilnika obvezne su u ustrojstvenim jedinicama s određenim rizikom rada (operacijski blok, rađaonice, jedinice za intenzivno liječenje (u dalnjem tekstu: JIL), prostori za liječenje imunokompromitiranih bolesnika i bolesnika s visokokontagioznim infekcijama, prostori za pripravu antineoplastičnih lijekova i aseptički prostor za pripravu lijekova i sličnim prostorima prema posebnim normama) osigurati odgovarajući predtlak, odnosno podtlak zraka s određenom filtracijom vanjskog i optočnog zraka, sukladno posebnom propisu.

(3) Sve nečiste prostorije, odnosno prostorije s povećanim zagađenjem, nužno je ventilirati s dovoljnim volumenom zraka da se otkloni zagađenje.

(4) Zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici koji obavljaju zdravstvenu djelatnost u privatnoj praksi te trgovacka društva iz članka 1. stavka 1. ovoga Pravilnika moraju za potrebe operacijskog bloka, radaonice, JIL-a i hitne medicine osigurati neprekidno napajanje električnom energijom u slučaju nestanka električne energije iz javne električne mreže.

(5) U zdravstvenim ustanovama u kojima se obavlja djelatnost hitne medicine moraju se osigurati instalacije za kisik i druge medicinske plinove (komprimirani zrak, dušični oksidul, vakuum).

(6) U zdravstvenim ustanovama u kojima se obavlja djelatnost hitne medicine treba osigurati prilaz i za cestovno vozilo za djelatnost izvanbolničke hitne medicine odnosno vozilo sanitetskog prijevoza.

Članak 3.

(1) Prostorije moraju biti osvijetljene prirodnim i umjetnim izvorom svjetlosti.

(2) Ako nije moguće osigurati prirodni izvor svjetlosti u ukupnoj površini prostorija, prostorije treba osvijetliti umjetnom rasvjетom određene jačine izražene u luksima i to: u kirurškim prostorijama, JIL-u i radaonicama od 500 do 1000, u ambulantama, ljekarnama i laboratorijima od 250 do 500, na drugim radnim mjestima od 70 do 100, u hodnicima i stubištima 40, a zidna svjetiljka uz bolesničke postelje od 70 do 100 luksa.

Članak 4.

(1) Vrata, zidovi i stropovi u prostorijama u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost te u sanitarnim čvorovima i laboratorijima moraju biti ravne i glatke površine otporne na učestalo i temeljito čišćenje sukladno važećim propisima.

(2) Podovi prostorija moraju biti izvedeni na način da se mogu brzo i lako čistiti, održavati i dezinficirati, a u prostorima kirurške djelatnosti, djelatnosti radiologije, nuklearne medicine, radioterapije i jedinice intenzivnog liječenja (u dalnjem tekstu: JIL) trebaju biti antistatički.

(3) Prozori moraju biti izvedeni na način da se osigura mogućnost zračenja prostorija i čišćenja prozora, osim ako to drugim propisima nije drukčije uređeno.

(4) Minimalna svjetla visina prostora mora iznositi 260 cm, a u operacijskim dvoranama svjetla visina prostorije mora biti 300 cm s time da je u tim dvoranama dozvoljeno odstupanje od 5 %.

(5) Vrata moraju biti najmanje svjetle širine od 90 cm, s time da je dozvoljeno odstupanje do 10%, ovisno o namjeni prostorije, uz osiguranje mogućnosti nesmetanog prolaska osobama koje se služe pomoćnim sredstvima kretanja ili prolaska bolesničkih kolica ili postelja.

(6) U stacionarnim ustanovama svjetla širina vrata mora biti prilagođena namjeni prostorije s mogućnošću nesmetanog prolaza opreme i osoba koje koriste prostorije.

Članak 5.

(1) Građevina u kojoj se nalaze prostorije za obavljanje zdravstvene djelatnosti mora udovoljavati uvjetima određenim posebnim propisom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

(2) Dentalni laboratorijski, djelatnost zdravstvene njegi u kući i djelatnost fizikalne terapije u kući bolesnika ne moraju ispunjavati uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, građevina koja se nalazi u urbanističkoj cjelini upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske a koja ne može osigurati propisani uvjet pristupačnosti, kako se ne bi narušilo utvrđeno spomeničko svojstvo kulturnog dobra, za odstupanje od propisanih uvjeta mora ishoditi suglasnost ministarstva nadležnog za kulturu.

Članak 6.

Prostorija za pregled bolesnika, sanitarni čvor za bolesnike i sanitarni čvor za osoblje moraju imati umivaonik s topлом i hladnom vodom, tekući sapun, dezinficijens te ručnike za jednokratnu uporabu, odnosno sušilo za ruke.

Članak 7.

(1) Prostor u kojem se obavlja zdravstvena djelatnost u zdravstvenim ustanovama, privatnoj praksi u ordinaciji i trgovackim društvima koja obavljaju zdravstvenu djelatnost je ambulanta.

(2) Prostorije pojedine djelatnosti moraju činiti funkcionalnu cjelinu i moraju omogućavati odvajanje čistog od nečistog dijela (pribora, potrošnoga medicinskog materijala i odjeće).

(3) Prostorije namijenjene za obavljanje zdravstvene djelatnosti ne mogu se koristiti za stambene potrebe ili za druge namjene.

Članak 8.

(1) Lako zapaljive tvari i kemikalije moraju biti čuvane u originalnoj ambalaži u zatvorenom prostoru ili u posebnom ormaru sukladno odgovarajućim propisima.

(2) Komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka i ampulirani lijekovi sukladno potrebama djelatnosti moraju biti smješteni u ambulanti uz izvještajni postupnik, a lijekovi koji sadrže droge moraju se čuvati u metalnom ormaru s ključem uz vođenje evidencije.

(3) Lijekovi i medicinski proizvodi moraju se čuvati odvojeno, u prostoru ili u ormarima koji se mogu zaključati, u skladu sa zahtjevima proizvođača i farmakopejskim uvjetima.

Članak 9.

(1) Medicinska oprema i uredaji moraju odgovarati bitnim zahtjevima vodeći računa o predviđenoj namjeni sukladno propisima koji uređuju medicinske proizvode.

(2) Priključenja medicinske opreme na pojedine instalacijske sustave moraju se izvesti prema normi HRN EN ISO11197.

(3) Uređaji koji proizvode ionizirajuće zračenje, a koriste se u dijagnostičke i terapijske svrhe, moraju udovoljavati normi HRN EN 60601-1-3 Medicinski električni uređaji-1 dio: Opći zahtjevi za zaštitu od zračenja u dijagnostičkoj opremi s X-zračenjem, HRN EN 60601-2-1: Dio2-1 Posebni zahtjevi za sigurnost elektronskih akceleratora u području od 1 MeV-50 MeV, HRN EN 60601-2-11 2 Dio: Posebni zahtjevi za terapijsku opremu koja primjenjuje gama zrake te moraju biti odobreni rješenjem nadležnoga tijela sukladno posebnim propisima.

Članak 10.

(1) Na građevini u kojoj se obavlja zdravstvena djelatnost potrebno je, u roku od 8 dana od dana zaprimanja rješenja o početku rada, na vidljivom mjestu istaknuti ploču s nazivom zdravstvene ustanove, trgovackog društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti ili privatne prakse sukladno rješenju ministarstva nadležnog za zdravstvo (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) i radno vrijeme.

(2) Ljekarničke zdravstvene ustanove i ljekarne privatne prakse obvezne su uz isticanje ploče s nazivom zdravstvene ustanove ili privatne prakse te radnog vremena iz stavka 1. ovog članka, istaknuti i zeleni križ kao obavijest da se na ovom mjestu obavlja ljekarnička djelatnost.

III. NORMATIVI I STANDARDI U POGLEDU PROSTORA, RADNIKA I MEDICINSKO-TEHNIČKE OPREME ZA POJEDINE DJELATNOSTI

Liječnička ambulanta

Članak 11.

(1) Liječnička ambulanta mora imati:

- prostoriju za pregled bolesnika od najmanje 12 m^2
- prostoriju za medicinsku sestruru od najmanje 12 m^2
- čekaonicu od najmanje 9 m^2
- sanitarni čvor za radnike
- sanitarni čvor za bolesnike.

(2) U ambulanti doktora medicine specijalista pedijatrije i doktora medicine specijalista infektologije potrebno je uz ispunjenje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka osigurati prostoriju za izolaciju od najmanje 9 m^2 .

(3) Zdravstveni radnici u grupnoj privatnoj praksi mogu imati zajedničku čekaonicu i sanitарne čvorove.

(4) Ambulante mogu biti polivalentne tako da se u istoj ambulanti obavlja rad najviše dvije djelatnosti u smjenskom radu, pod uvjetom, da su osigurane i specifične prostorije i oprema potrebne za rad pojedinih djelatnosti.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, djelatnosti infektologije, ginekologije i opstetricije te pedijatrije moraju imati zasebne ambulante i čekaonice.

Članak 12.

(1) Osnovna medicinsko-tehnička oprema liječničke ambulante jest:

– računalo s pisačem, metalni ormari za osobne zdravstvene kartone s ključem ili kartoteka u električnom obliku, radni stol za liječnika, radni stol za medicinsku sestruru, stolicu za liječnika i medicinsku sestruru s podešavanjem visine i mogućnošću pokretanja, stolicu za bolesnika u prostoriji medicinske sestre, garderobne vješalice u sobi medicinske sestre i liječnika, telefon u sobi medicinske sestre i liječnika, tlakomjer s različitim širinama manžeta, autoklav/suhi sterilizator, ležaj za pregled bolesnika, paravan, ormari za instrumente i lijekove, stolić za instrumente, toploanjere (2 kom.), fonendoskop (slušalice), špatule za pregled ždrijela za jednokratnu uporabu, plahte za jednokratnu uporabu, plastične posude za medicinski otpad i posude za ostali otpad,

– komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka i potrebna oprema za mjerjenje vitalnih funkcija (praćenje srčane akcije i saturacije kisika, neinvazivno mjerjenje tlaka), pribor za uspostavu venskog puta, stalak za infuziju, setovi za infuziju, infuzijske otopine, boca s kisikom s dozatorom i raspršivačem i ampulirani lijekovi sukladno potrebama djelatnosti koji moraju biti smješteni u ambulanti, odgovarajući ormari u sef izvedbi za čuvanje lijekova koji sadrže droge, knjiga evidencije primanja i izdavanja lijekova koji sadrže droge, sukladno posebnim propisima,

– osobna zaštitna oprema (jednokratne rukavice, medicinska maska za zaštitu usta i nosa, oprema za zaštitu očiju – zaštitne naočale ili vizir, zaštitni ogrtač ili pregača i sl.) u skladu s potrebama i procjeni rizika određene djelatnosti.

(2) U ambulantama u kojima se parenteralnim putem izvode dijagnostički i terapijski postupci ili se obavljaju mali kirurški zahvati u lokalnoj anesteziji ili kratkotrajnoj sedaciji/intravenskoj anesteziji liječnici moraju biti osposobljeni provoditi kardiopulmonalnu reanimaciju prema smjernicama neposrednog održavanja života (ILS), a mogu biti osposobljeni provoditi kardiopulmonalnu reanimaciju prema smjernicama naprednog održavanja života (ALS) te je potrebno osigurati sljedeću opremu: dostupnost defibrilatora s ekranom ili automatskog vanjskog defibrilatora (AED) u roku od tri minute, pulsni oksimetar, Magilova kliješta, samošireći balon za ventilaciju sa spremnikom za kisik s pripadajućim maskama za ventilaciju u najmanje dvije veličine za odrasle i djecu, nosni kateter i maska za primjenu kisika, sukcijski uređaj za održavanje prohodnosti dišnih putova s pripadajućim kateterima, nazofaringealne i orofaringealne tubuse (airway) u najmanje tri različite veličine za odrasle i djecu ili laringealne maske u različitim veličinama za odrasle i djecu, standardni laringoskop, endotrachealni tubusi u najmanje tri veličine za odrasle i djecu.

Ambulanta obiteljske (opće) medicine

Članak 13.

(1) Ambulanta obiteljske (opće) medicine mora sadržavati sljedeću opremu:

– osnovnu medicinsko-tehničku opremu iz članka 12. ovoga Pravilnika, EKG uređaj s pisačem, vagu za mjerjenje tjelesne težine, visinomjer, hladnjak, reflektor, stalak za infuzije, aparat za davanje kisika, bocu s kisikom, rezervnu bocu kisika, otoskop, izvor usmjerena svjetla ili izvor hladnog svjetla, oftalmoskop, tablice za ispitivanje oštirine vida, spekulume za pregled nosnih šupljina, štrcaljku ili pulsni aparat za ispiranje ušiju, platneni metar, špatule za pregled ždrijela, posudu za čiste i posudu za nečiste špatule, ručnu baterijsku lampu, perkusijski čekić, metalne bubnjeve, posude za instrumente s poklopcom, posudu s poklopcom za vatu, bubrežaste zdjelice koje se mogu sterilizirati (3 kom.), jednokratne plahte, komprese, štrcaljke i igle za jednokratnu uporabu različitih dimenzija, setove za infuzije, bebi sisteme, jednokratne uro-katetere različitih promjera, pribor za uzimanje uzoraka za medicinsko-biokemijske i mikrobiološke pretrage, glukometar, test trake za brzo određivanje promjena u urinu, elastičnu traku za podvezivanje, pribor za ispiranje želuca, hvataljku za instrumente i posudu za držanje hvataljke, otvarač usta, udlage različitih dimenzija, plastičnu posudu za medicinski otpad, posudu za ostali otpad, infuzijske otopine sukladno potrebama populacije koja se zbrinjava, zavojni materijal, liječničku torbu.

(2) Liječnička torba/ kovčeg mora biti izrađena od materijala otpornog na mehanička oštećenja, težine primjerene čestom prijenosu, odgovarajuće veličine s unutarnjim prostorom primjerenum smještaju opreme i pribora, sa stalnim i/ili promjenljivim pregradama. Liječnička torba mora sadržavati:

- opremu za dijagnostiku (tlakomjer s manžetama za odrasle i za djecu, slušalice, neurološki čekić, svjetiljku za pregled pupile, termometar)
- ampulirane lijekove (ampularij za pregledan, siguran smještaj i brzo vađenje 40 – 50 ampula)
- pribor za primjenu ampuliranih lijekova (štrcaljke za jednokratnu uporabu, igle, povesku, komprese od gaze, dezinfekcijsko sredstvo i sl.)
- lijekove za peroralnu uporabu
- instrumente (škare, anatomska i kirurška pinceta, pean, skalpel)
- punkcijske igle (nekoliko dimenzija)
- sterilne katetere (14, 16, 18)
- zavojni materijal (sterilne gaze, zavoji, elastični zavoj, vata)
- mikroporne trake (nekoliko dimenzija)
- pribor za standardnu zaštitu od infekcija (rukavice, maske, naočale)
- lijekove za parenteralnu primjenu: adrenalin, aminofilin, amiódaron, atropin, deksametazon, diazepam, diklofenak, flumazenil, furosemid, glukoza 40%, haloperidol, hioscin butilbromid, ketoprofen, kloropiramin, kratkodjelujući inzulin, metilprednizolon, metoklopramid, morfin – klorid, nalokson, promazin, propafenon, tietilperazin, tramadol, urapidil, fiziološka i destilirana voda u ampulama za razrjeđivanje
  - ostale lijekove: acetilsalicilna kiselina tbl, medicinski ugljen, gliceriltrinitrat sprej, salbutamol sprej, antipiretici/analgetici u obliku supozitorija, diazepam mikroklizme
  - infuzijske otopine: natrijev klorid (0,9% a 500 ml; 10% a 20 ml), glukoza (5% i 10% a 500 ml),
  - setovi za infuziju, setovi za postavljanje venskog puta.

(3) Ako specijalist obiteljske/opće medicine obavlja i zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece, mora imati opremu sukladno zahtjevima za obavljanje djelatnosti pedijatrije propisanu člankom 16. stavkom 5. točkom 2. ovoga Pravilnika.

(4) Ambulanta u kojoj se obavljaju minimalno invazivni i nekirurški zahvati primjene hijaluronskih punila, botulinum toksina tipa A, ostali nekirurški injekcijski i antiaging zahvati mora imati doktora medicine koji ima odgovarajući dokaz o završenoj edukaciji propisanoj od strane stručnog društva Hrvatskog liječničkog zbora nadležnog za estetsku medicinu.

(5) Ambulanta u kojoj se obavlja postupak akupunktura mora imati jednokratni pribor za akupunkturu i doktora medicine koji ima odgovarajući dokaz o završenoj edukaciji propisanoj od strane stručnog društva Hrvatskog liječničkog zbora nadležnog za akupunkturu.

(6) Radnici: 1 doktor medicine ili 1 doktor medicine specijalist obiteljske/opće medicine i 1 medicinska sestra opće njegi/medicinski tehničar (u dalnjem tekstu: medicinska sestra).

Ambulanta dentalne medicine

Članak 14.

(1) Ambulanta dentalne medicine mora imati sljedeće prostorije:

- prostoriju za pregled i obradu bolesnika od najmanje 12 m^2
- čekaonicu od najmanje 9 m^2
- sanitarni čvor za radnike
- sanitarni čvor za bolesnike.

(2) Prostorija za pregled i obradu bolesnika površine 12 m^2 može imati samo jedan fiziološki stolac s pripadajućom opremom. Za svaki sljedeći fiziološki stolac potrebno je osigurati dodatnih 8 m^2 .

(3) Ako se uz ambulantu dentalne medicine koristi i dentalni laboratorij, isti mora ispunjavati uvjete iz članka 22. ovoga Pravilnika.

(4) Ako se u okviru ambulante dentalne medicine koriste dijagnostički uređaji za RTG dijagnostiku, ambulanta mora imati zasebnu prostoriju od najmanje 2 m^2 koja mora zadovoljavati uvjete sukladno posebnim propisima o zaštiti od ionizirajućeg zračenja te osigurati mjere zaštite od ionizirajućeg zračenja za osobe koje rukuju RTG uređajem i za bolesnike sukladno posebnim propisima o zaštiti od ionizirajućeg zračenja.

(5) Zdravstveni radnici u grupnoj privatnoj praksi mogu imati zajedničku čekaonicu i sanitarno čvorove.

(6) Ambulante mogu biti polivalentne tako da se u istoj ambulanti obavlja rad najviše dvije djelatnosti dentalne medicine u smjenskom radu, pod uvjetom, da su osigurane i specifične prostorije i oprema potrebne za rad pojedinih djelatnosti.

(7) Od medicinsko-tehničke opreme ambulanta dentalne medicine iz stavka 4. ovoga članka mora imati najmanje jedan od dijagnostičkih uređaja:

- ortopantomograf ili
- uređaj za 3D dijagnostiku ili
- CBCT uređaj za dentalnu dijagnostiku ili
- dijagnostički uređaj za ciljane snimke.

(8) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, ako se u okviru ambulante dentalne medicine koristi samo dijagnostički uređaj za ciljane snimke, ambulanta ne mora imati zasebnu prostoriju, već samo uređaj za ciljane snimke i osigurati mjere zaštite od ionizirajućeg zračenja za osobe koje rukuju RTG uređajem i za bolesnike sukladno posebnim propisima o zaštiti od ionizirajućeg zračenja.

(9) Ambulanta dentalne medicine mora imati sljedeću medicinsko-tehničku opremu:

- računalo s pisačem, fiziološki stolac, opremu (brzookretajnu bušilicu – turbinu, mikromotor ili zračni motor) s taložnim separatorom amalgama, sustavom odstranjenja sline (sisaljka), radno svjetlo, pokretnu stolicu za terapeuta, pokretni stolić za instrumente, autoklav/suhi sterilizator, ultrazvučni aparat za čišćenje zubnog kamenca, držače ogledala, sonde, pincetu zavinutu, ekskavator, Heidemanov instrument (5/6), nabijače i nosače amalgama, instrumente za modelaciju ispuna, parodontološke sonde graduirane, lopaticu (špatula) za miješanje cementa metalnu; lopaticu (špatula) za miješanje plastičnu, staklenu pločicu, ravni strugač, zavinuti strugač, univerzalnu kiretu, instrument za postavljanje matrica za aproksimalne ispune (stezač), kliješta za vađenje gornjih sjekutića, kliješta za vađenje gornjih lijevih kutnjaka, kliješta za vađenje gornjih desnih kutnjaka, gornja korijenska kliješta, kliješta za vađenje donjih sjekutića, kliješta za vađenje donjih kutnjaka, polugu po Beinu, par poluga za vađenje donjih korijenova, pean, nastavke za mikro/zračni motor za preparaciju i obradu kaviteta i protetskih radova (visoke i srednje brzine), ormari za instrumente i pohranu materijala, metalne bubenjeve za sterilne tupfere, gazu odnosno vatu, čaše za jednokratnu uporabu, sisaljke za jednokratnu uporabu, pribor za tamponadu i zaustavljanje krvarenja, uređaj za polimerizaciju ispuna svjetлом, set instrumenata za liječenje korijenskih kanala; komplet za terapiju anafilaktičkog šoka ili alergijskih reakcija, bocu s kisikom s dozimetrom i raspršivačem, pisaći stol, posudu za otpatke, pultove ili ormariće za smještaj uređaja, mješalicu za amalgam, posudu za nečiste instrumente, posudu za nečista svrdla, posudu s pokrovom za vatu, posudu za čista svrdla, posudu ili stalak za druga brusna sredstva, posudu za Zubne rolice, sterilne komprese za jednokratnu uporabu, papirnate ručnike, tekući sapun, sredstva za dezinfekciju instrumenata, dezinfekciju svrdla, dezinfekciju ruku i otisaka, igle i štrcaljke za jednokratnu uporabu ili karpulo štrcaljku, brusna tijela (dijamantna svrdla, freze) i sredstva za poliranje (finireri, polireri, gumice, četke)

- osobnu zaštitnu opremu (jednokratne rukavice, medicinska maska za zaštitu usta i nosa, oprema za zaštitu očiju – zaštitne naočale ili vizir, zaštitni ogrtač ili pregača i sl.).

(10) Hrvatska komora dentalne medicine utvrđuje popis medicinsko-tehničke opreme u ambulantni dentalne medicine koja mora imati potvrdu o tehničkoj ispravnosti opreme koju izdaje ovlašteni servis.

(11) Radnici: 1 doktor dentalne medicine, 1 dentalni asistent, odnosno medicinska sestra.

(12) U ambulanti dentalne medicine u kojoj se obavlja inhalacijska sedacija s dušikovim oksidulom i kisikom, potrebno je osigurati: uređaj za inhalacijsku sedaciju dušikovim oksidulom i kisikom, defibrilator s ekranom, pulsnioksimetar, otvarač za usta, Magilova kliješta, samošireći mijeh za umjetnu ventilaciju, sukcijski uređaj za održavanje prohodnosti dišnih putova s pripadajućim kateterima, maske, orofaringealne i nazofaringealnetubuse u najmanje tri različite veličine ili laringealne maske u različitim veličinama.

(13) Ambulanta dentalne medicine iz stavka 12. ovoga članka mora biti opremljena sustavom ventilacije koji osigurava 10-20 izmjena zraka u satu. Oprema za inhalacijsku sedaciju i sustav ventilacije moraju biti atestirani i redovito servisirani.

(14) Ambulanta dentalne medicine iz stavka 12. ovoga članka mora imati doktora dentalne medicine koji ima odgovarajući dokaz o završenoj edukaciji izdan od nadležnog stručnog društva Hrvatskog liječničkog zbora, odnosno od Hrvatske komore dentalne medicine.

(15) Ambulanta dentalne medicine u kojoj se obavljaju minimalno invazivni i nekirurški zahvati primjene hijaluronskih punila, botulinum toksina tipa A, ostali nekirurški injekcijski i antiaging zahvati mora imati doktora dentalne medicine koji ima odgovarajući dokaz o završenoj edukaciji propisanoj od strane stručnog društva Hrvatskog liječničkog zbora nadležnog za estetsku medicinu.

Ambulanta medicine rada/medicine rada i sporta/ambulanta medicine/ambulanta medicine rada i sporta

Članak 15.

(1) Ambulanta medicine rada/medicine rada i sporta odnosno ambulanta medicine rada/medicine rada i sporta (u dalnjem tekstu: ambulanta medicine rada/medicine rada i) mora ispunjavati uvjete u pogledu prostora propisane člankom 11. ovoga Pravilnika.

(2) Oprema: osnovna medicinsko-tehnička oprema sukladno članku 12. ovoga Pravilnika, perkusijski čekić, otoskop, pribor za ispiranje uha, oftalmoskop, negatoskop, dinamometar, kaliper, spirometar, EKG uređaj s pisačem, zaporni sat, tablice za ispitivanje oštirine vida i raspoznavanje boja, Ischiara tablice, test-audiometar, vaga za mjerjenje tjelesne težine, visinometar, platneni metar, ortoreter, glukometar, test trake za urin, set testova na droge i lijekove, pribor za uzimanje uzoraka za medicinsko-biokemijske i mikrobiološke pretrage.

(3) Ambulanta medicine rada/medicine rada i sporta koja obavlja pregled po posebnim propisima kojima je definiran prostor i medicinsko-tehnička oprema potrebna za obavljanje tih pregleda, mora udovoljavati kriterijima u pogledu prostora i medicinsko-tehničke opreme sukladno posebnim propisima koji uređuju ocjenjivanje zdravstvene sposobnosti radnika određene djelatnosti.

(4) Funkcionalna dijagnostika po potrebi i provođenje anketa o zdravstvenom stanju radnika može se obaviti i na radnom mjestu radnika.

(5) Ambulanta medicine rada/medicine rada i športa za potrebe ocjene radne i športske sposobnosti uz uvjete iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka mora imati: ergometar (pokretna traka ili bicikl ergometar), defibrilator s ekranom, aparat za davanje kisika, bocu s kisikom, rezervnu bocu kisika, stalak za infuzije, setovi za infuzije, dva endotrahealna tubusa (za dijete i odraslog), set za reanimaciju, izvor usmjerjenog svjetla, spekulume za pregled nosnih šupljina, ručnu baterijsku lampu, liječničku torbu.

(6) Radnici: 1 doktor medicine specijalist medicine rada ili doktor medicine specijalist medicine rada i sporta i 1 medicinska sestra/prvostupnica sestrinstva.

Specijalističke ambulante

Članak 16.

(1) Specijalistička ambulanta mora ispunjavati uvjete u pogledu prostora propisane člankom 11. ovoga Pravilnika, osim u slučajevima u kojima medicinsko-tehnička oprema zahtjeva posebne dodatne prostorne uvjete.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, specijalistička ambulanta dentalne medicine mora ispunjavati uvjete u pogledu prostora i opreme propisane člankom 14. ovoga Pravilnika.

(3) Specijalistička ambulanta dentalne medicine mora imati doktora dentalne medicine specijalistu određene djelatnosti, dentalnog asistenta, odnosno medicinsku sestru.

(4) Specijalistička ambulanta u kojoj se obavlaju minimalno invazivni i nekirurški zahvati primjene hijaluronskih punila, botulinum toksina tipa A, ostali nekirurški injekcijski i antiaging zahvati mora imati doktora medicine specijalista koji je kompetencije za navedene zahvate stekao u okviru specijalističkog usavršavanja doktora medicine ili ima odgovarajući dokaz o završenoj edukaciji propisanoj od strane stručnog društva Hrvatskog liječničkog zbora nadležnog za estetsku medicinu.

(5) Specijalistička ambulanta u kojoj se obavlja postupak akupunktura mora imati jednokratni pribor za akupunkturu i doktora medicine specijalista koji ima odgovarajući dokaz o završenoj edukaciji propisanoj od strane stručnog društva Hrvatskog liječničkog zbora nadležnog za akupunkturu.

(6) Osim medicinsko-tehničke opreme iz članka 12. ovoga Pravilnika, ambulanta pojedinih specijalističkih djelatnosti mora imati:

1) Ambulanta internističkih djelatnosti:

– EKG uređaj s defibrilatorom sa sinhronim praćenjem i kardioverzijom i pisačem, pulsni oksimetar, prijenosni komplet za umjetnu ventilaciju i održavanje prohodnosti dišnih putova, mijeh i maske u različitim veličinama za umjetnu ventilaciju, orofaringealne i nazofaringealne tubuse u različitim veličinama, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu kisika s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca i kirurške rukavice, negatoskop, vagu za mjerjenje tjelesne težine, visinomjer, platneni metar, oftalmoskop, otoskop, urinarne katetere za jednokratnu uporabu različitih promjera, pribor za torakalnu punkciju i drenažu, spriometar, irrigator, komprese te pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biokemijske, bakteriološke, parazitološke, citološke i druge pretrage.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist interne medicine ili 1 doktor medicine specijalist alergologije i kliničke imunologije ili 1 doktor medicine specijalist endokrinologije i dijabetologije ili 1 doktor medicine specijalist gastroenterologije ili 1 doktor medicine specijalist hematologije ili 1 doktor medicine specijalist internističke onkologije ili 1 doktor medicine specijalist kardiologije ili 1 doktor medicine specijalist nefrologije ili 1 doktor medicine specijalist pulmologije ili 1 doktor medicine specijalist reumatologije i 1 medicinska sestra.

2) Ambulanta djelatnosti pedijatrije:

– stol za previjanje dojenčadi, vagu i dužinometar za dojenčad, vagu za veću djecu, visinometar, otoskop, oftalmoskop, stalak za infuzije, bebi sisteme, pribor za uzimanje uzoraka za medicinsko-biokemijske i mikrobiološke pretrage, platneni metar, prijenosni EKG uređaj s defibrilatorom, pulsni oksimetar, prijenosni komplet za umjetnu ventilaciju i održavanje prohodnosti dišnih putova, maske i mijehove u različitim veličinama za umjetnu ventilaciju, orofaringealne tubuse u različitim veličinama, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu kisika s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca i kirurške rukavice, pedijatrijski laringoskop sa setom špatula različitih veličina.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist pedijatrije i 1 medicinska sestra specijalist u pedijatrijskoj djelatnosti ili 1 medicinska sestra.

3) Ambulanta djelatnosti infektologije:

– EKG uređaj, negatoskop, vagu za mjerjenje tjelesne težine, visinomjer, oftalmoskop, otoskop, ogledalo za grkljan, urinarne katetere za jednokratnu uporabu različitih promjera, pribor za torakalnu punkciju i drenažu, pribor za lumbalnu punkciju, spriometar, irrigator, pribor za ispiranje želuca i kirurške rukavice, komprese te pribor za uzimanje materijala za medicinsko-biokemijske, bakteriološke, parazitološke, citološke i druge pretrage.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist infektologije i 1 medicinska sestra.

4) Ambulanta djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine:

– prijenosni EKG uređaj s defibrilatorom i pisačem, pulsni oksimetar, prijenosni komplet za umjetnu ventilaciju i održavanje prohodnosti dišnih putova, maske i mijeh u različitim veličinama za umjetnu ventilaciju, orofaringealne i nazofaringealne tubuse u različitim veličinama, otvarač za usta, Magilova kliješta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu kisika s dozatorom i raspršivačem, pribor za punkciju, pribor za lokalnu anesteziju, pribor za ispiranje želuca i kirurške rukavice.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine i 1 medicinska sestra specijalist u djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/ anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine.

5) Ambulanta kiruskih djelatnosti:

– operacijski stol, rektoskop, sonde, kateter, negatoskop, kirurške i anatomske pincete, skalpele, kirurške škare, kirurške igle i konac, iglodržač, kirurške rukavice, pribor za obavljanje malih kirurških zahvata samo u lokalnoj anesteziji, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, pribor za lokalnu anesteziju, aspirator, hvataljku za jezik, stalak za infuzije, setove za infuziju, pribor za uzimanje materijala za laboratorijske pretrage.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist opće kirurgije ili specijalist dječje kirurgije ili specijalist neurokirurgije ili specijalist maksilofacialne kirurgije ili specijalist abdominalne kirurgije ili specijalist kardiotorakalne kirurgije ili specijalist plastične, rekonstrukcijske i estetske kirurgije ili specijalist vaskularne kirurgije i 1 medicinska sestra specijalist u kirurškoj djelatnosti ili 1 medicinska sestra.

6) Ambulanta djelatnosti ortopedije/ortopedije i traumatologije:

– pribor za lokalnu anesteziju, negatoskop, kirurške i anatomske pincete, skalpele, kirurške škare, kirurške igle i konac, iglodržač, kirurške rukavice, pribor za obavljanje malih kirurško-ortopedskih zahvata samo u lokalnoj anesteziji, pribor za ortopedska mjerena, pribor za punkciju i lokalnu blokadu, pribor za uzimanje materijala za laboratorijske pretrage, udlage raznih veličina, pribor za gipsanje i skidanje gipsa.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist ortopedije/ortopedije i traumatologije i 1 medicinska sestra specijalist u kirurškoj djelatnosti ili 1 medicinska sestra.

7) Ambulanta djelatnosti urologije:

– urinarne katetere za jednokratnu uporabu raznih promjera, pribor za punkciju mokraćnog mjehura, cistoskop, kliješta, sondu, dilatatore, pribor za uzimanje materijala za laboratorijske pretrage, iglodržač, kirurške igle i konac, kirurške škare, skalpele, kirurške rukavice, irrigator, rektoskop, vaginalne spekule, negatoskop.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist urologije i 1 medicinska sestra specijalist u kirurškoj djelatnosti ili 1 medicinska sestra.

8) Ambulanta djelatnosti ginekologije i opstetricije:

– ginekološki stol, izvor svjetla za preglede, ultrazvučni aparat s vaginalnom i abdominalnom sondom za bazičnu ultrazvučnu dijagnostiku (level I), urinarne katetere za jednokratnu uporabu raznih promjera, prednje i stražnje vaginalne spekulume, jednodjelne spekulume, mikroskop, pribor za uzimanje vaginalnih i cervikalnih briseva, pribor za uzimanje, fiksaciju i slanje materijala na citološki pregled, pribor za uzimanje materijala za mikrobiološke i medicinsko-biokemijske pretrage, cervicalna kliješta, drvenu Pinardou slušalicu za slušanje otkucanja fetalnog srca ili druga oprema u iste svrhe, dilatator (Hegar), ginekološke kirete, vagu, platneni metar, set za male kuruške zahvate, kirurške škare, komprese, kliješta za biopsiju te pribor za slanje bioptičkog materijala u laboratorij, pribor za prvu opskrbu novorođenčeta kod zadesnih porođaja, rukavice.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist ginekologije i opstetricije i 1 primalja/primalja asistentica ili medicinska sestra.

9) Ambulanta djelatnosti otorinolaringologije:

– inhalator, hvataljku za jezik, spekulume za nos i uho, otoskop, ogledalo za grkljan, izvor usmjerenog svjetla, povećalo, štrcaljku za ispiranje uha, pribor za vađenje stranih tijela iz nosa, uha i grla, lancete za paracentzu, kirurške škare, skalpel, aspirator, instrumentarij za uzimanje materijala za biopsiju, pribor za uzimanje brisa nosa, uha ždrijela, zaporni sat, set bočicu za ispitivanje sposobnosti osjeta mirisa te glazbene viljuške za ispitivanje vibracije.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist otorinolaringologije i 1 medicinska sestra.

10) Ambulanta djelatnosti oftalmologije/oftalmologije i optometrije:

- standardizirane tablice za ispitivanje oštine vida na blizinu i na daljinu i standardizirane testove kolornog vida, kutiju sa stakalcima (dioptrijskim i prizmatskim), oftalmoskop, skijaskop, pribor za aplanacijsku tonometriju, biomikroskop, pribor za ispiranje očiju, staklene štapiće za oči, pribor za male kirurške okulističke zahvate samo u lokalnoj anesteziji, zamračeni prostor za pregled očne pozadine, lupe za pregled prednjeg i stražnjeg dijela oka, uređaj za kompjuteriziranu perimetriju, OCT uređaj, uređaj za pregled oka ultrazvučnom metodom s A i B sondom

Radnici: 1 doktor medicine specijalist oftalmologije/oftalmologije i optometrije i 1 medicinska sestra.

11) Ambulanta djelatnosti neurologije:

- glazbenu viljušku za ispitivanje osjeta vibracije, oftalmoskop, povećalo, ručnu baterijsku lampu, perkusijski čekić, zaporni sat, pribor za lumbalnu punkciju, pribor za lokalnu anesteziju i pribor za uzimanje materijala za laboratorijske pretrage.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist neurologije i 1 medicinska sestra. U izvanbolničkoj ambulanti gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar ili osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 medicinsku sestru.

12) Ambulanta djelatnosti dermatologije i venerologije:

- ginekološki stol, reflektor, mikroskop, termokauter, vaginalne spekule, cervicalna kliješta, kohleju, igle za punkciju, epilacijske pincete, savijene i ravne škare, skalpele, lancete, povećalo, pribor za uzimanje materijala za laboratorijske pretrage.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist dermatologije i venerologije i 1 medicinska sestra.

13) Ambulanta djelatnosti radiologije/kliničke radiologije:

- prostor i rendgenski uređaj analogne ili digitalne tehnologije, ili drugi dijagnostički slikovni uređaj moraju zadovoljavati uvjete sukladno posebnim propisima,
- negatoskop, računalo s mogućnošću pohrane slikovnog materijala, obvezna dozimetrija osoblja kao i zaštitna sredstva od ionizirajućeg zračenja za radnike i bolesnike.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist radiologije/ kliničke radiologije, 1 prvostupnik radiološke tehnologije. U ambulanti gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar ili osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 stručnog prvostupnika radiološke tehnologije. U ambulanti u kojoj se obavlja samo ultrazvučna dijagnostika radnici su 1 doktor medicine specijalist radiologije/kliničke radiologije i 1 medicinska sestra.

14) Ambulanta djelatnosti nuklearne medicine:

- prostor za korištenje umjetnih radioaktivnih tvari u in vivo i in vitro dijagnostici i liječenju te prostor za komplementarne metode i druge tehnike koje su u vezi s primjenom nuklearne fizike u medicini, a sukladno važećim propisima; osigurati tzv. »vrući prostor« u kome se obavlja priprema radioizotopa (radiofarmaka) koji mora biti propisno osiguran od radioaktivnosti sukladno važećim propisima o zaštiti od zračenja,
- gama kameru, ostalu opremu sukladno posebnim zahtjevima za dijagnostiku i terapiju u djelatnosti nuklearne medicine.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist nuklearne medicine, 1 prvostupnik radiološke tehnologije i 1 medicinska sestra.

15) Ambulanta djelatnosti radioterapije i onkologije/onkologije i radioterapije:

- radiološku i radioterapijsku opremu sukladno zahtjevima za dijagnostiku i terapiju, a ostalu opremu sukladno području te djelatnosti koju obavlja.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist radioterapije i onkologije/onkologije i radioterapije, 1 medicinska sestra specijalist u onkološko-hematološkoj djelatnosti ili 1 medicinska sestra.

16) Ambulanta djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije:

– pribor za punkciju i lokalne blokade, negatoskop, ležaj za pregled, pribor za fizijatrijsku dijagnostiku (čekić, metar, kutomjer, dinamometar, libela, visak).

Radnici: 1 doktor medicine specijalist fizikalne medicine i rehabilitacije i 1 medicinska sestra.

17) Ambulanta psihijatrijskih djelatnosti:

– opremu sukladno članku 12. ovoga Pravilnika.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist psihijatrije/ doktor medicine specijalist dječje i adolescentne psihijatrije/ doktor medicine subspecijalist dječje i adolescentne psihijatrije i 1 medicinska sestra specijalist u psihijatrijskoj djelatnosti ili 1 medicinska sestra. U ambulanti gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar ili osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 medicinsku sestruru specijalista u psihijatrijskoj djelatnosti ili medicinsku sestru.

18) Ambulanta djelatnosti gerijatrije:

– opremu sukladno članku 12. ovoga Pravilnika.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist gerijatrije ili doktor medicine specijalist opće/obiteljske medicine i 1 medicinska sestra.

19) Ambulanta djelatnosti školske i adolescentne medicine:

– osim uvjeta propisanih člankom 11. ovoga Pravilnika, djelatnost školske i adolescentne medicine mora imati prostor za pripremu sistematskih pregleda površine najmanje 6 m^2 i prostor za savjetovalište i grupni rad od najmanje 12 m^2 ,

– opremu sukladno članku 13. ovoga Pravilnika, dinamometar, kaliper, spirometar, zaporni aparat, standardizirane tablice za ispitivanje oštchine vida na blizinu i na daljinu (standardizirani simboli za djecu) i standardizirani testovi kolornog vida, oftalmoskop, test-audiometar, vagu za mjerjenje tjelesne mase, visinometar, platneni metar, glukometar, test trake za urin, alkotest aparat, set testova na droge i lijekove, pribor za uzimanje uzoraka za laboratorijske pretrage, dermatoskop (najmanje 1 u zavodu za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave i prikazivač plaka na površini zuba i gingive, ortoreter (najmanje 1 u zavodu za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist školske medicine/doktor medicine specijalist školske i adolescentne medicine i 1 prvostupnica sestrinstva. U ambulanti gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar ili osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 prvostupnicu sestrinstva.

20) Ambulanta sportske medicine:

– opremu sukladno članku 12. ovoga Pravilnika, perkusijski čekić, otoskop, oftalmoskop, negatoskop, dinamometar, kaliper, spirometar, EKG uređaj, ergometar (pokretnu traku ili bicikl ergometar), zaporni sat, tablice za ispitivanje oštchine vida i raspoznavanje boja (Ischiara tablice), test-audiometar, vagu za mjerene tjelesne težine, visinometar, platneni metar, pribor za uzimanje uzoraka za laboratorijske pretrage, defibrilator, aparat za davanje kisika, bocu s kisikom, rezervnu bocu kisika ili sustav za opskrbu kisikom, stalak za infuzije, setove za infuzije, dva endotrahealna tubusa (za dijete i odraslog), set za reanimaciju, spekulume za pregled nosnih šupljina, ručnu baterijsku lampu, liječničku torbu.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist medicine sporta ili doktor medicine specijalist medicine rada /specijalist drugih specijalnosti sa završenim specijalističkim poslijediplomskim studijem iz medicine rada i sporta i 1 medicinska sestra.

21) Ambulanta djelatnosti hiperbarične medicine:

– EKG uređaj, defibrilator (može i automatski), pulsnioksimetar, uređaj za praćenje vitalnih funkcija u barokomori ili van nje, prijenosni komplet za umjetnu ventilaciju i održavanje prohodnosti dišnih putova, mijeh i maske u različitim veličinama za umjetnu ventilaciju, orofaringealne i nazofaringealnetubuse u različitim veličinama, otvarač za usta, aspirator, kateter za jednokratnu uporabu, bocu kisika s dozatorom i raspršivačem, otoskop, urinarne katetere za jednokratnu uporabu različitih promjera, spirometar

– jednomjesna ili višemesna hiperbarična komora.

Radnici: u višemjesnoj hiperbaričnoj komori: 1 doktor medicine (doktor medicine ili doktor medicine specijalist) te najmanje 2 medicinske sestre. U jednomjesnoj hiperbaričnoj komori: 1 doktor medicine (doktor medicine ili doktor medicine specijalist) te najmanje 1 medicinska sestra.

22) Ambulanta za liječenje boli:

– negatoskop, računalo s mogućnošću pohrane slikovnog materijala, pribor za punkciju i lokalne blokade, pribor za lokalnu analgeziju, jednokratni pribor za akupunkturu, perfuzor i infuzomat za iv i sc primjenu lijeka, pribor za uzimanje materijala za laboratorijske pretrage, prijenosni EKG uređaj s defibrilatorom i pisačem, prijenosni komplet za umjetnu ventilaciju i održavanje prohodnosti dišnih puteva, maske i mjeh za umjetnu ventilaciju, kateter za jednokratnu upotrebu, kirurške rukavice.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine ili specijalist drugih specijalnosti s dodatnom edukacijom za liječenje boli s dokazom o završenoj edukaciji izdanoj od nadležnog stručnog društva, odnosno sekcije za bol Hrvatskog liječničkog zbora ili s odgovarajućim dokazom nadležnog stručnog društva, odnosno sekcije za bol Hrvatskog liječničkog zbora o međunarodno stečenoj edukaciji i 1 prvostupnica sestrinstva.

Ljekarna

Članak 17.

(1) Ljekarna mora imati sljedeće prostorije:

- prostoriju za izdavanje lijekova i medicinskih proizvoda od najmanje 35 m²
- laboratorij od najmanje 12 m² odvojen od ostatka ljekarne vratima u kojem se treba osigurati prostor za pranje posuđa (sudoper ili sudoper i perilica posuđa)
- skladišni prostor od najmanje 15 m²
- prostor za voditelja ljekarne
- prostor za komunikaciju s pacijentima za dežurstvo (samo ljekarna u kojoj se obavlja noćno dežurstvo)
- prostor za čuvanje lako zapaljivih tvari ili odgovarajući ormar
- garderobni ormar za radnike
- sanitarni čvor za radnike.

(2) Ljekarna mora osigurati prostor za osobno savjetovanje s pacijentom i pružanje dodatnih ljekarničkih usluga, koji omogućava zaštitu privatnosti pacijenta, a koji ne može biti u prostoriji laboratorija i skladišta.

(3) Ljekarna mora imati sljedeću opremu: računalo s pisačem, odgovarajuću opremu namijenjenu ljekarni za smještaj i čuvanje lijekova, medicinskih proizvoda, ljekovitih tvari i laboratorijskog pribora u prostoriji za izdavanje lijekova, laboratoriju i skladištu, laboratorijski pribor i posuđe za izradu magistralnih i galenskih pripravaka: laboratorijske čaše, menzure, pistile, patene, tarionike, staklene štapiće, špatule, žlice; kartice za dijeljenje prašaka, pribor za filtraciju, toplomjer, alkoholometar, 1 preciznu vagu s točnošću 0,01 g, grijalo.

(4) Osim opreme iz stavka 3. ovoga članka, sukladno opsegu rada, ljekarna mora imati odgovarajuću mogućnost sekundarne identifikacije ulazne sirovine; za izradu pripravaka za oko i drugih sterilnih pripravaka, ljekarna mora imati obveznu aseptičku komoru ili kabinet za rad u čistom s laminarnim strujanjem zraka; za izradu supozitorija i vagitorija, ljekarna mora imati opremu za izradu te ostalu opremu koju zahtijevaju sigurnosno-tehnički listovi sirovina koji se koriste u radu.

(5) Za čuvanje lijekova ljekarna mora imati sljedeću opremu: odgovarajući metalni ormar s ključem za čuvanje droga i lijekova koji sadrže droge; farmaceutski hladnjak isključivo za čuvanje lijekova.

(6) Svi hladnjaci i klimatizirani prostori moraju imati ugrađen sustav za mjerjenje ili opremu za mjerjenje, očitavanje i mogući ispis temperatura radi stalnog praćenja uvjeta lijekova i medicinskih proizvoda.

(7) Ljekarna mora osigurati spremnik za odlaganje farmaceutskog otpada.

(8) Ljekarna mora imati stručne knjige i priručnike koji su posebnim propisima Hrvatske ljekarničke komore propisani kao obvezni.

(9) Ljekarna mora imati sljedeće knjige evidencija: knjigu prometa droga, knjigu kopije recepata, laboratorijski dnevnik, dnevnik analiza, evidenciju potrošnje lijekova, knjigu rokova, evidencije prometa i poslovanja ljekarne sukladno posebnim propisima te ostale evidencije sukladno posebnim propisima.

(10) Knjige evidencija mogu se voditi u pisanom ili elektroničkom obliku.

(11) Radnici: 1 magistar farmacije i 1 farmaceutski tehničar.

Depo lijekova

Članak 18.

(1) Depo lijekova mora imati:

- prostoriju za izdavanje lijekova i medicinskih proizvoda od najmanje 20 m^2
- prostoriju za smještaj i čuvanje lijekova od najmanje 10 m^2
- garderobni ormar za radnike
- sanitarni čvor za radnike.

(2) Oprema: računalo s pisačem, odgovarajuću opremu namijenjenu ljekarni za smještaj i čuvanje lijekova i medicinskih proizvoda u prostoriji za izdavanje lijekova i skladištu; odgovarajući metalni ormar s ključem za čuvanje droga i lijekova koji sadrže droge; farmaceutski hladnjak isključivo za čuvanje lijekova.

(3) Svi hladnjaci i klimatizirani prostori moraju imati ugrađen sustav za mjerenje ili opremu za mjerenje, očitavanje i mogući ispis temperatura radi stalnog praćenja uvjeta čuvanja lijekova i medicinskih proizvoda.

(4) Ljekarnički depo mora osigurati spremnik za odlaganje farmaceutskog otpada.

(5) Ljekarnički depo mora imati stručne knjige i priručnike koji su posebnim propisima Hrvatske ljekarničke komore propisani kao obavezni.

(6) Ljekarnički depo mora imati sljedeće knjige evidencije: knjigu prometa opojnih droga, knjigu kopije recepata, evidencije potrošnje lijekova, knjigu rokova, evidencije prometa i poslovanja ljekarničkog depoa sukladno posebnim propisima.

(7) Knjige evidencija mogu se voditi u pisanom ili elektroničkom obliku.

(8) Radnici: 1 magistar farmacije.

Galenski laboratorij

Članak 19.

(1) Galenski laboratorij mora udovoljavati uvjetima dobre proizvođačke prakse za galenske laboratorije u opsegu poslova koje obavlja.

(2) Galenski laboratorij mora imati:

- prostoriju za prijam lijekovitih tvari i ambalaže od najmanje 6 m^2 ,
- prostoriju za skladištenje razdijeljenu na prostor za tvari, ambalažu, zapaljive tvari, gotove pripravke od najmanje 20 m^2 ,
- prostoriju/prostорије за izradu po farmaceutskim oblicima s odvojenim prostorom za pripremu pročišćene vode i odvojenim prostorom za aseptički rad – izradu sterilnih pripravka od najmanje 30 m^2 ,
- prostoriju za otpremu pripravaka od najmanje 5 m^2 ,
- prostoriju ili ormar za povrat pripravaka,
- laboratorij za kontrolu kvalitete od najmanje 15 m^2 ,
- prostoriju za radnike od najmanje 12 m^2 ,
- prostoriju za voditelja laboratorija,
- garderobu za radnike,
- sanitarni čvor za radnike.

(3) Prostorije za izradu sterilnih pripravaka i aseptički rad moraju biti izvedene u skladu s normom HRN EN ISO 14644 1-8.

(4) Oprema: opremu propisanu člankom 17. stavkom 3. ovoga Pravilnika; analitičku vagu s točnošću mjerjenja 0,01 g, preciznu vagu s točnošću mjerjenja 0,1 g, preciznu vagu sa točnošću mjerjenja 1 g, vagu s točnošću mjerjenja 10 g; opremu za usitnjavanje i prosijavanje praškastih tvari; homogenizator praškastih tvari; laboratorijsko kuhalo; demineralizator ili uređaj za reverznu osmozu ili aparat za destilaciju vode; tehnološke i transportne posude od nehrđajućeg čelika inoksa kvalitete AISI 316 (lonci, patene i slično); miješalicu – homogenizator.

(5) Galenski laboratorij mora imati važeću farmakopeju i druge stručne i službene knjige prema zahtjevima dobre proizvođačke prakse za galenske laboratorije.

(6) Osim opreme iz stavka 4. ovoga članka, ovisno o pripravi farmaceutskih oblika galenski laboratorij mora imati:
za izradu otopina za vanjsku i unutarnju uporabu – uređaj za filtraciju, otapator, uređaj za pretakanje, punjenje i mjerjenje tekućina i drugu opremu ovisno o vrsti pripravaka koje izrađuju;

za izradu prašaka, granula, tableta – opremu za granulaciju, ako se izrađuju granulati, opremu za homogenizaciju i tabletiranje ako se izrađuju tablete, kapsulirku, ako se izrađuju kapsule, žlice za dijeljenje prašaka, uređaj za otvaranje papirnatih kapsula;

za izradu masti, krema čepića i globula – miješalicu homogenizator za izradu masti ili krema, uređaj za punjenje masti ili krema, uređaj za zatvaranje tuba, uređaj za lijevanje čepića i globula ako se izrađuju čepići ili globule;

za izradu čajeva – mlin za usitnjavanje, vibracijsko sito, mješać za čajeve, sistem za uklanjanje praštine;

za izradu sterilnih pripravaka i pripravaka koji se izrađuju aseptičnim postupkom – aseptičnu komoru ili kabinet za rad u čistim uvjetima s laminarnim strujanjem zraka, sistem za mikrobiološku filtraciju tekućina, autoklav, suhi sterilizator.

(7) Radnici: 1 magistar farmacije sa specijalizacijom iz farmaceutske tehnologije i 2 farmaceutska tehničara.

Laboratorij za provjeru kakvoće galenskih pripravaka i identifikaciju ljekovitih tvari

Članak 20.

(1) Laboratorij za provjeru kakvoće galenskih pripravaka i identifikaciju ljekovitih tvari mora udovoljavati načelima dobre laboratorijske prakse za provjeru kakvoće galenskih pripravaka i identifikaciju ljekovitih tvari.

(2) Laboratorij za provjeru kakvoće galenskih pripravaka i identifikaciju ljekovitih tvari mora imati prostor ovisno o analizama koje provodi i to:

1. Laboratorij za analitička ispitivanja:

- prostoriju za obavljanje fizikalno-kemijskih ispitivanja s digestorom površine od najmanje 15 m²
- prostoriju za instrumentalnu analitiku površine od najmanje 15 m²
- prostor za smještaj vaga
- prostoriju za pranje laboratorijskog posuđa
- prostor za ispitivanje stabilnosti.

2. Zajedničke prostorije:

- prostor za čuvanje laboratorijskih kemikalija
- prostor za čuvanje lako zapaljivih kemikalija ili metalni ormari
- prostoriju za voditelja laboratorija
- garderobu i prostor za radnike
- sanitarni čvor.

(3) Laboratorij za provjeru kakvoće galenskih pripravaka i identifikaciju ljekovitih tvari mora imati sljedeću opremu:

- opremu propisanu člankom 17. stavkom 3. ovoga Pravilnika

- uređaj za tekućinsku kromatografiju visoke djelotvornosti
- pribor za određivanje relativne gustoće
- uređaj za određivanje tališta
- digestor
- mikroskop
- pribor za tankoslojnu kromatografiju
- pH metar
- refraktometar
- peć za žarenje
- UV-VIS spektrofotometar
- analitičku vagu s očitanjem 0,01 g
- analitičku vagu s očitanjem 0,0001 g (0,01 mg)
- vodenu kupelj s termostatom
- eksikator.

(4) Laboratorij za provjeru kakvoće galenskih pripravaka i identifikaciju ljekovitih tvari mora imati važeću farmakopeju i druge stručne i službene knjige prema zahtjevima dobre laboratorijske prakse za laboratorij za provjeru kakvoće galenskih pripravaka i identifikaciju ljekovitih tvari.

(5) Radnici: 1 magistar farmacije sa specijalizacijom iz ispitivanja i kontrole lijekova i 1 farmaceutski tehničar.

Medicinsko-biokemijski laboratorij

Članak 21.

(1) Opći medicinsko-biokemijski laboratorij mora imati:

- čekaonicu od najmanje 9 m²
- prostoriju za prijam bolesnika i materijala od najmanje 12 m²
- radni laboratorijski analitički prostor od najmanje 30 m²
- spremište od najmanje 6 m²
- prostor za pranje, sušenje i sterilizaciju posuđa od najmanje 6 m²
- prostoriju za radnike od najmanje 6 m²
- garderobu za radnike
- sanitarni čvor za radnike
- sanitarni čvor za pacijente.

(2) Oprema općeg medicinsko-biokemijskog laboratorija: računalo s pisačem, laboratorijski namještaj, stolac za bolesnika ili ležaj za uzimanje materijala, suhi sterilizator/ autoklav, laboratorijski informacijski sustav, najmanje dva hladnjaka s mogućnošću kontroliranja temperature (za odvojenu pohranu reagensa i bioloških uzoraka), deionizator, analitička vaga, centrifuga, svjetlosni mikroskop, hematološki brojač s petodijelnom DKS, biokemijski analizator – selektivni (minimalno 100 analiza/sat), koagulometar (jednokanalni), analizator elektrolita (ako nije sastavni dio biokemijskog analizatora). Ako je osigurano uklanjanje biološkog otpada priprema deionizirane vode autoklav i deionizator nisu obvezni.

Ako je osigurano uklanjanje biološkog otpada ugovornim odnosom s odgovarajućom ustanovom i nabava deionizirane vode iz drugog izvora, autoklav i deionizator nisu obvezni.

(3) Radnici: 1 magistar medicinske biokemije i laboratorijske medicine, 1 zdravstveno-laboratorijski tehničar/prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike.

(4) Specijalistički medicinsko-biokemijski laboratorij mora imati:

- čekaonicu od najmanje 9 m²

- prostoriju za prijam pacijenata i materijala od najmanje 12 m²
- prostor radnog dijela laboratorija od najmanje 40 m²
- spremište od najmanje 6 m²
- prostor za pranje, sušenje i sterilizaciju posuda od najmanje 6 m²
- prostoriju za voditelja laboratorija
- garderobu za radnike
- sanitarni čvor za radnike
- sanitarni čvor za pacijente.

(5) Oprema specijalističkog medicinsko-biokemijskog laboratorija: računalo s pisačem, laboratorijski informacijski sustav, najmanje dva hladnjaka s mogućnošću kontroliranja temperature (za odvojenu pohranu reagensa i bioloških uzoraka, zamrzivač (-20°C), laboratorijski namještaj, stolac za pacijenta ili ležaj za uzimanje biološkog materijala, sterilizator, autoklav, termostat, deionizator, analitička vaga, centrifuga, stroj za pranje laboratorijskog posuđa, svjetlosni mikroskop, hematološki brojač s petodijelnom DKS, spektrofotometar (340-700 nm) – termostatiran, biokemijski analizator s elektrolitskom jedinicom, analizator za automatsko očitavanje urinskih traka, osmometar, uređaj za određivanje acido-bazične ravnoteže, atomski apsorpcijski spektrometar, uređaj za elektroforezu, nefelometar ili turbidimetar, imunokemijski analizator, laboratorijska oprema za ispitivanje hemostaze, viskozimetar, mikroskop s faznim kontrastom i UV, sustav za tankoslojnu kromatografiju, centrifuga s hlađenjem, oprema za molekularnu dijagnostiku. Ako je osigurano uklanjanje biološkog otpada i priprema deionizirane vode autoklav i deionizator nisu obvezni. Ako specijalistički laboratorij obavlja samo dio specijalističkih pretraga potrebno je da laboratorij ima onu opremu koja će omogućiti područje rada tog laboratorija.

Ako je osigurano uklanjanje biološkog otpada ugovornim odnosom s odgovarajućom ustanovom i nabava deionizirane vode iz drugog izvora, autoklav i deionizator nisu obvezni.

Ako specijalistički laboratorij obavlja samo dio specijalističkih pretraga, potrebno je da laboratorij ima onu opremu koja će omogućiti područje rada tog laboratorija u skladu s katalogom pretraga.

(6) Radnici: 1 specijalist medicinske biokemije i laboratorijske medicine, 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike, 1 zdravstveno-laboratorijski tehničar.

Dentalni laboratorij

Članak 22.

(1) Dentalni laboratorij mora imati:

- prostor za prijam materijala od najmanje 6 m²
- prostoriju za čiste poslove od najmanje 10 m²
- prostor za nečiste poslove od najmanje 8 m²
- prostor ili odgovarajući ormari za zbrinjavanje lako zapaljivih ili lako hlapljivih tvari
- sanitarni čvor za radnike.

(2) Oprema: računalo s pisačem, radni stol s mikromotorom, usisivačem, osvjetljenjem, puhaljkom i plamenikom, kompresor, aparat za polimerizaciju, hladnjak, pult za odlaganje uređaja, preciznu vagu, artikulator, lopaticu za sadru, gumi miješalicu, noževe, pincete, škare, kliješta, stalak za brusne elemente, kivete, set instrumenata za modeliranje, posudu za odlaganje otiska, vibrator, obrezivač sadre, uređaj za pjeskarenje, uređaj za poliranje, sudoper s pultom i pult za uređaje. Za polimerizaciju treba osigurati kompresor i hidrauličnu prešu.

Ako dentalni laboratorij ima ljevaonicu, ista mora imati: ljevač, peć za žarenje, ventilaciju i zaštitne naočale za lijevanje.

(3) Radnici: 1 dentalni tehničar.

Mikrobiološki laboratorij

Članak 23.

(1) Mikrobiološki laboratorij mora imati:

– čekaonicu za ambulantne pacijente od najmanje 9 m^2

– prostoriju za uzimanje uzoraka spojenu sa sanitarnim čvorom s pretprostorijom za uzimanje uzoraka mokraće i stolice od najmanje 9 m^2

– prostoriju za primanje uzoraka i izdavanje nalaza od 9 m^2

– laboratorijski prostor za obradu uzoraka s izolacijom uzročnika iz sigurnosne grupe II 15 m^2 (ako laboratorij radi dijagnostiku metodama molekularne biologije, potrebne su još najmanje tri odvojene prostorije, od najmanje 3 m^2 i to: za pripremu reagensa, za amplifikaciju, za detekciju amplifikata)

– prostoriju za dekontaminaciju zaraznog materijala od najmanje 9 m^2

– prostoriju za pranje i sterilizaciju posuđa od najmanje 9 m^2

– prostoriju za pripremu mikrobioloških podloga i reagensa od najmanje 12 m^2

– prostoriju za pohranu podloga i reagensa ili priručno skladište za gotove podloge (ili hladnu komoru) i nezapaljive reagense od najmanje 9 m^2

– priručno skladište za lako zapaljivi materijal od najmanje 4 m^2 (odnosno odgovarajući ormari s ugrađenim odvodom na ventilaciju)

– prostoriju za radnike

– garderobu za radnike

– prostoriju voditelja laboratorija od najmanje 12 m^2

– sanitarni čvor s tušem za radnike

– sanitarni čvor za pacijente.

(2) Mikrobiološki laboratorij mora u termostatu, hladnjaku te ledenici imati sustav očitanja ispisa temperature tijekom rada uređaja.

(3) Oprema: računalo s pisačem, sitni pribor za osnovne mikrobiološke pretrage: bakteriološke ušice, pincete, pipete, dispenzore za antibiotike, laboratorijske lupe (povećala) s rasyjetom, laboratorijsko staklo, jednokratno plastično suđe, plamenike, hladnjak +4 °C, ledenicu -20 °C, termostat +37 °C, sterilizator za suhu sterilizaciju, autoclav, binokularni mikroskop s imerzijom, suhim sustavom i rasyjetom, stolnu laboratorijsku centrifugu, analitičku i običnu vagu, lonce za anaerobni uzgoj bakterija ili anaerobni termostat, opremu za serologiju, uređaj za automatsku obradu primarno sterilnih uzoraka, vodenu kupelj, pH metar, denzitometar, laboratorijske stolce i namještaj.

(4) Mikrobiološki laboratorij mora imati biosigurnosni kabinet tip II (BSL II).

(5) Radnici: 1 doktor medicine specijalist mikrobiologije/kliničke mikrobiologije, 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike, 1 zdravstveno-laboratorijski tehničar.

Citološki laboratorij

Članak 24.

(1) Citološki laboratorij u kojem se isključivo obrađuje i analizira doneseni materijal, a ne uzima se materijal od pacijenta u laboratoriju, mora imati sljedeće prostorije:

– prostoriju za obradu donesenih citoloških uzoraka od najmanje 6 m^2

– prostoriju za mikroskopiranje, arhiviranje i administraciju od najmanje 9 m^2 (ako u istom prostoru radi više radnika, za svakog sljedećeg radnika potrebno je dodatnih 4 m^2)

– priručno skladište za lako zapaljivi materijal od najmanje $2,5\text{ m}^2$

– sanitarni čvor za radnike.

(2) Oprema: računalo s pisačem, uređaj za aktivnu ventilaciju, pribor i reagense za bojenje, digestor, binokularni mikroskop, predmetna i pokrovna stakla, drugo laboratorijsko posuđe i pribor prema potrebi, laboratorijski sat, hladnjak, metalni ormari za lako zapaljive tekućine, ormari za arhiviranje nalaza i kartoteku, ormari za arhiviranje

preparata.

(3) Citološki laboratorij u kojemu se obrađuje i analizira materijal uzet od pacijenta u laboratoriju i doneseni materijal, mora imati sljedeće prostorije:

- čekaonicu od najmanje 9 m^2
- prostoriju za obradu citoloških uzoraka od najmanje 9 m^2
- prostoriju za pregled i uzimanje uzorka od pacijenta od najmanje 12 m^2
- prostoriju za mikroskopiranje, arhiviranje i administraciju od najmanje 9 m^2 (ako u istom prostoru radi više radnika, za svakog sljedećeg radnika potrebno je dodatnih 4 m^2)
- priručno skladište za lako zapaljivi materijal od najmanje 4 m^2
- sanitarni čvor za radnike
- sanitarni čvor za pacijente.

(4) Oprema: uz opremu iz stavka 2. ovoga članka, potrebno je osigurati i sljedeću opremu: čaše za urin, petrijeve zdjelice, centrifugu, stol za punkcije i stolić za držanje pribora za punkciju koji sadrži:

- pribor za dezinfekciju (dezinfekcijska sredstva i sterilne gaze ili vata)
- pribor za punkcije (razne igle za punkcije ovisno o području rada – površnih organa, koštane srži, abdominalnih ili torakalnih organa, prostate i drugih te odgovarajuće štrcaljke)
- pribor za lokalnu anesteziju ovisno o području rada (za obavljanje zahvata radi uzimanja uzorka u lokalnoj anesteziji potrebno je osigurati i sljedeće opremu: komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka i potrebnom opremom za održavanje vitalnih funkcija, bocu s kisikom s dozimetrom i raspršivačem).

(5) Radnici u citološkim laboratorijima iz stavaka 1. i 3. ovoga članka: 1 doktor medicine specijalist kliničke citologije/patologije s akreditacijom iz područja citopatologije, 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike-citotehnolog, 1 zdravstveno-laboratorijski tehničar-citoskriner.

Patološki laboratorij

Članak 25.

(1) Patološki laboratorij mora imati sljedeće prostorije:

- prostoriju za prijam, pripremu i obradu tkiva od najmanje 10 m^2
- prostor za rezanje i bojanje uzorka od najmanje 10 m^2
- prostoriju za odlaganje histoloških preparata, parafinskih blokova i pisanih nalaza od najmanje 10 m^2
- prostoriju za čuvanje kemikalija do 5 m^2 s prirodnom ventilacijom ili ormar s aktivnom ventilacijom
- prostoriju za liječnika od najmanje 9 m^2
- sanitarni čvor za radnike.

(2) Oprema: računalo s pisačem, uređaj za aktivnu ventilaciju, pribor i boje, binokularni mikroskop, predmetna i pokrovna stakla, medije za uklapanje, laboratorijski sat, hladnjak sa zamrzivačem, metalni ormari za lako zapaljive tekućine, ormar za arhiviranje nalaza, ormar za arhiviranje preparata, police za arhiviranje parafinskih blokova, mikrotom, histokinet, digestor, vodenu kupelj, termostat, posude za bojenje, boje i kemikalije za procesiranje tkiva.

(3) Radnici: 1 doktor medicine specijalist patologije/patologije s akreditacijom iz područja histopatologije, 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike i 1 zdravstveno-laboratorijski tehničar. U patološkom laboratoriju gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar, odnosno osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 stručnog prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike.

Djelatnost zdravstvene njege u kući

Članak 26.

(1) Za obavljanje djelatnosti zdravstvene njege u kući potrebno je osigurati:

- prostoriju za organizaciju rada i pohranu medicinske dokumentacije od najmanje 12 m^2
- sanitarni čvor za radnike.

(2) Oprema: računalo s pisačem, radni stol, ormar za pohranu dokumentacije, stolac, ormar za instrumente, metalne posude za sterilizaciju instrumenata, instrumente za potrebe previjanja i vađenja konaca, pribor za primjenu peroralne i lokalne terapije, tlakomjer, toplomjer, sterilni pribor za previjanje, pribor za kateterizaciju mjehura i urinarni kateteri različitih promjera, pribor za uzimanje uzoraka laboratorijske pretrage, glukometar, test trake za brzo određivanje promjena u urinu, zavoje, zaštitnu odjeću i pribor (rukavice, maske), plastičnu posudu za medicinski otpad, posude za ostali otpad, sterilizator na suhi zrak, sestrinsku torbu.

Torba medicinske sestre mora sadržavati: sterilne rukavice, sterilne komprese, sterilne instrumente i pribor za previjanje, sterilni set za vađenje konaca, set za vađenje krvi, tlakomjer, kompresivni zavoj, elastični zavoj, sredstvo za dezinfekciju kože, sredstvo za zbrinjavanje kroničnih rana, instrumente i pribor za toaletu stome, zaštitnu odjeću, PVC rukavice, posudu za odlaganje kontaminiranog pribora.

- (3) Radnici: 1 medicinska sestra.

Fizikalna terapija u kući bolesnika

Članak 27.

- (1) Za obavljanje djelatnosti fizikalne terapije u kući bolesnika potrebno je osigurati:
- prostoriju za organizaciju rada i pohranu medicinske dokumentacije od najmanje 12 m^2
  - sanitarni čvor za radnike.

(2) Oprema: sklopivi stol za masažu, oprema za osobnu zaštitu od infekcije (rukavice, maska, antiseptička sredstva), ulje za masažu, elastični bandažni zavoji, analgetski sprej i gelovi, elastične trake za vježbanje, bandažne trake te mobilni elektro aparati za elektroterapiju.

- (3) Radnici: 1 fizioterapeutski tehničar/prvostupnik fizioterapije.

Stacionar ustanove za zdravstvenu njegu

Članak 28.

(1) Za obavljanje djelatnosti zdravstvene njegе i rehabilitacije u stacionaru ustanove za zdravstvenu njegu potrebno je osigurati:

- najmanje dvije bolesničke sobe, sukladno uvjetima iz članka 51. stavaka 1., 2., 6. te stavka 7. podstavaka 3., 4. i 5. ovoga Pravilnika
- prostoriju za medicinske sestre od najmanje 12 m^2
- prostoriju za pregled bolesnika od najmanje 12 m^2
- kupaonicu s tuševima (jedan tuš na 5 bolesnika), kadom i opremom za prijenos i pranje teže pokretnog bolesnika s pristupom s tri strane
- jedan sanitarni čvor na 5 bolesnika, uz obveznu minimalnu svjetlu širinu vrata od 90 cm i postojanje rukohvata i trapeza te signalno zvono
- sanitarni čvor za radnike
- prostor za čisto od najmanje 9 m^2
- prostor za nečisto od najmanje 9 m^2
- priručnu kuhinju od najmanje 20 m^2
- hlađenu prostoriju za smještaj umrle osobe od najmanje 6 m^2 .

(2) Radnici: 1 medicinska sestra na 15 bolesnika (od čega 5% prvostupnica sestrinstva), 1 prvostupnik fizioterapije na 20 bolesnika, 1 fizioterapeutski tehničar na 50 bolesnika, 1 prvostupnik radne terapije na 30 bolesnika, 1 njegovatelj na 15 bolesnika.

Stacionar doma zdravlja

Članak 29.

(1) Za obavljanje zdravstvene djelatnosti u stacionaru doma zdravlja potrebno je osigurati:

- najmanje dvije bolesničke sobe, sukladno uvjetima propisanim u članku 51. ovoga Pravilnika
- ambulantu sukladno odredbi članka 11. ovoga Pravilnika
- kupaonicu s tuševima (jedan tuš na 5 bolesnika), kadom i opremom za prijenos i pranje teže pokretnog bolesnika s pristupom s tri strane, odnosno pokretnom kadom za kupanje palijativnog bolesnika i plastično korito za pranje kose na krevetu
- jedan sanitarni čvor na 5 bolesnika, uz obveznu minimalnu svijetlu širinu vrata od 90 cm i postojanje rukohvata i trapeza, signalno zvono
- priručnu kuhinju
- prostoriju za liječnike
- prostoriju za boravak/prehranu bolesnika
- prostorija za smještaj umrle osobe od najmanje 6 m^2
- prostoriju za čisto
- prostoriju za nečisto
- prostoriju za izljev, stroj za pranje i dezinfekciju noćnih posuda
- prostoriju za odmor radnika
- sanitarni čvor za radnike.

(2) Radnici: 1 doktor medicine odgovarajuće specijalnosti na 10 bolesnika, 1 medicinska sestra na 10 bolesnika (od čega 5% prvostupnica sestrinstva), 1 njegovatelj na 10 bolesnika.

(3) Uz uvjete iz stavka 1. ovoga članka, za obavljanje djelatnosti palijativne skrbi u stacionaru doma zdravlja potrebno je osigurati i bolesničku sobu, koja može imati najviše tri postelje, koje se moraju odijeliti paravanima i moraju biti opremljene sa antidekubitalnim madracima pri čemu je potrebno osigurati jedan kompresijski antidekubitalni madrac na svaka tri antidekubitalna madraca. Soba mora biti uređena na način da nalikuje prostorijama za stanovanje i mora imati ležaj ili naslonjač za rasklapanje ili naslonjač i podložak za noge, za noćni smještaj pacijentove obitelji.

(4) Radnici: 2 medicinska sestra na 8 bolesnika (od čega 30% prvostupnica sestrinstva) s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi, 1 njegovatelj na 10 bolesnika; na raspolaganju: 1 doktora medicine specijalistu s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi na 10 bolesnika, 1 prvostupnika fizioterapije na 20 bolesnika s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi, magistra socijalnog rada s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi, doktora medicine specijalistu psihijatrije ili magistra psihologije s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi, radnog terapeuta s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi.

(5) Za obavljanje djelatnosti palijativne skrbi u stacionaru doma zdravlja potrebno je osigurati supervizijsku potporu radnicima najmanje jednom mjesечно.

Fizikalna terapija

Članak 30.

(1) Za obavljanje djelatnosti fizikalne terapije potrebno je osigurati:

- prostoriju za obavljanje fizikalne terapije od najmanje 20 m^2
- prostor za presvlačenje i odlaganje odjeće bolesnika
- ako se uz fizikalnu terapiju obavlja i radna terapija, potrebno je osigurati posebnu prostoriju za radnu terapiju od najmanje 10 m^2 za odrasle i 10 m^2 za djecu
- čekaonicu od najmanje 9 m^2
- prostor za prijam bolesnika i medicinsku dokumentaciju od najmanje 6 m^2

- sanitarni čvor za radnike
- sanitarni čvor za bolesnike.

(2) Svi radni prostori fizikalne terapije moraju biti propisno ventilirani s minimalno 50m³/h vanjskog zraka po bolesniku.

(3) Ako se obavlja hidroterapija potrebna je posebna prostorija s odgovarajućim instalacijama tople i hladne vode, površine najmanje 20 m², s najmanje jednom kadom i pokretnom dizalicom za teže pokretne bolesnike. U hidroterapiji potrebno je izvesti i odmagljivanje zraka.

(4) Oprema: računalo s pisačem, radni stol i stolac u svim prostorijama u kojima se zaprimaju bolesnici, stolac za bolesnika, ležaj za bolesnika, pribor za medicinsku gimnastiku i fizioterapiju (strunjača, švedske ljestve, ogledalo, oprema za samozbrinjavanje, krevet za fizioterapiju, jastuci, kose plohe, gumene lopte, dinamometar, trake), pribor i uređaji za elektroterapiju (polivalentni uređaj za elektroterapiju), oprema za termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerjenje za rad fizioterapeuta (dinamometar, metar, kutomjer).

(5) Radnici: 1 prvostupnik fizioterapije na 10 bolesnika, 1 fizioterapeutski tehničar na 25 bolesnika, 1 prvostupnik radne terapije na 20 bolesnika.

Radna terapija

Članak 31.

(1) Za obavljanje djelatnosti radne terapije potrebno je osigurati:

- prostoriju za obavljanje radne terapije od najmanje 20 m²,
- prilagođenu kuhinju sukladno propisima kojima se uređuje osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti ako se radna terapija provodi s odraslim osobama,
- prilagođenu kupaonicu sukladno propisima kojima se uređuje osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti ako se radna terapija provodi s odraslim osobama,
- za obavljanje terapije senzoričkom integracijom potrebno je osigurati prostoriju od najmanje 50 m²,
- čekaonicu od najmanje 9 m²,
- prostor za prijam bolesnika i radnoterapijsku dokumentaciju od najmanje 6 m²,
- sanitrani čvora za radinke,
- sanitarni čvor za bolesnike sukladno propisima kojima se uređuje osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti ako se radna terapija provodi s odraslim osobama,

(2) Svi radni prostori fizikalne terapije moraju biti propisno ventilirani s minimalno 50m³/h vanjskog zraka po bolesniku.

(3) Oprema: računalo s pisačem, radni stol i stolac u svim prostorijama u kojima se zaprimaju bolesnici, ležaj s mogućnošću prilagođavanja visine, radni stol s mogućnošću prilagođavanja visine, oprema za provođenje aktivnosti dnevnog života, didaktička pomagala, instrumente i opremu za provođenje radnoterapijske procjene.

(4) Radnici: 1 prvostupnik radne terapije na 10 bolesnika.

Djelatnost primaljstva

Članak 32.

(1) Za obavljanje djelatnosti primaljstva potrebno je osigurati:

- prostoriju za pregled i obradu od najmanje 12 m²
- prostoriju za primalju asistenticu od najmanje 9 m²
- čekaonicu od najmanje 9 m²
- sanitarni čvor za radnike
- sanitarni čvor za pacijentice.

(2) Oprema: ginekološki stol/ pregledni ležaj, reflektor, urinarni kateteri za jednokratnu uporabu raznih promjera, vaginalni spekulumi, pribor za uzimanje vaginalnih i cervikalnih briseva, pribor za fiksaciju i slanje materijala na citološki pregled, pribor za uzimanje materijala za mikrobiološke i medicinsko-biokemijske pretrage, drvenu Pinardovu slušalicu za slušanje otkucaja fetalnog srca ili druga oprema iste svrhe, vaga, platneni metar, komprese, pelvimetar, pribor za skidanje šavova i toaletu rane

(3) Radnici: 1 magistra primaljstva/prvostupnica primaljstva i 1 primalja asistentica.

Ustanova za zdravstvenu skrb

Članak 33.

(1) Ustanova za zdravstvenu skrb mora udovoljavati uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme propisanim ovim Pravilnikom za svaku pojedinu djelatnost na primarnoj razini koju obavlja.

(2) Ambulante mogu biti polivalentne tako da se u istoj ambulanti obavlja rad najviše dvije djelatnosti u smjenskom radu, pod uvjetom, da su osigurane i specifične prostorije i oprema potrebne za rad pojedinih djelatnosti.

(3) Čekaonica za najviše tri polivalentne ambulante može biti zajednička, a za svaku sljedeću polivalentnu ambulantu čekaonica se povećava za $0,6 \text{ m}^2$.

(4) Prostorija/prostor za medicinske sestre i sanitarni čvorovi za polivalentne ambulante mogu biti zajedničke.

(5) Iznimno od stavaka 2. i 3. ovoga članka djelatnosti infektologije, ginekologije i opstetricije te pedijatrije moraju imati zasebne ambulante i čekaonice.

(6) Uvjeti iz stavaka 1. – 5. ovoga članka primjenjuju se i na trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost na primarnoj razini.

Poliklinika

Članak 34.

(1) Za obavljanje djelatnosti specijalističko-konziljarne zdravstvene zaštite potrebno je osigurati specijalističke ambulante ovisno o vrsti djelatnosti poliklinike sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Specijalističke ambulante moraju ispunjavati uvjete iz članaka 11., 12., 15., 16., 21., 23., 24. i 25. ovoga Pravilnika, poliklinike dentalne medicine moraju ispunjavati uvjete iz članka 14. ovoga Pravilnika, a ako u svom sastavu imaju dentalni laboratorij moraju ispunjavati i uvjete iz članka 22. ovoga Pravilnika. Ako poliklinika u svom sastavu ima medicinsko-biokemijski laboratorij, mora ispunjavati uvjete iz članka 21. stavka 4., 5. i 6. ovoga Pravilnika.

(3) U poliklinici u kojoj se obavlja radna terapija potrebno je osigurati dodatnu prostoriju od najmanje 20 m^2 na 10 sjedećih mjesta.

(4) Specijalističko-konziljarne ambulante mogu biti polivalentne tako da se u istoj ambulanti obavlja rad najviše dvije specijalnosti u smjenskom radu, pod uvjetom, da su osigurane i specifične prostorije i oprema potrebne za rad pojedinih specijalnosti.

(5) Čekaonica za polivalentne ambulante može biti zajednička.

(6) Prostorija/prostor za medicinske sestre i sanitarni čvorovi za polivalentne ambulante mogu biti zajedničke.

(7) Iznimno od stavaka 4. i 5. ovoga članka djelatnosti infektologije, ginekologije i opstetricije te pedijatrije moraju imati zasebne ambulante i čekaonice.

(8) Uvjeti iz stavaka 1. – 7. ovoga članka primjenjuju se i na trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost na sekundarnoj razini.

Dnevna bolnica

Članak 35.

(1) Dnevna bolnica je oblik organizacije i način pružanja dijagnostičko-terapijskih postupaka zdravstvene zaštite izvanbolničkih pacijenata, uz dnevni boravak pacijenata najduže do 22 sata.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka pacijent može ostati duže radi provođenja dijagnostičkih postupaka koji se isključivo provode tijekom noći.

(3) Dnevna bolnica može se organizirati kao organizacijski dio pojedine djelatnosti u bolnici, poliklinici i trgovackom društvu za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

(4) Bolnica može organizirati dnevnu bolnicu kao organizacijski dio pojedine djelatnosti ili kao samostalnu ustrojstvenu jedinicu ovisno o potrebama djelatnosti koje obavlja.

(5) U dnevnoj bolnici koja je organizacijski, a ne zasebni dio pojedine djelatnosti, treba osigurati prostornu odvojenost za bolničke i izvanbolničke pacijente.

(6) Dnevna bolnica za nekirurške djelatnosti mora imati bolesničku sobu od najmanje 12 m^2 .

(7) Dnevna bolnica za kirurške djelatnosti mora imati vlastitu (jednu ili više) operacijsku dvoranu ili iznimno može koristiti operacijske dvorane centralnog operacijskog bloka.

(8) U dnevnoj bolnici u kojoj se obavlja psihoterapija potrebno je osigurati prostoriju od najmanje 20 m^2 na 6 sjedećih mjesta.

(9) Dnevna bolnica u čijim se jedinicama priprema i dijeli hrana bolesnicima mora osigurati za to posebnu prostoriju, odnosno prostorije ovisno o potrebama bolesnika (priručna kuhinja).

(10) Kuhinja iz stavka 9. ovoga članka mora imati sljedeću opremu: odgovarajući stol, električno ili plinsko kuhalo, hladnjak, posuđe, kuhinjsku vagu, ormara za spremanje posuđa i trodijelni sudoper za pranje, dezinfekciju i ispiranje te ocijednu površinu za sušenje posuđa.

Članak 36.

(1) U dnevnoj bolnici za kirurške djelatnosti mogu se obavljati sljedeći kirurški zahvati u općoj anesteziji:

– zahvate kod kojih postoji minimalna opasnost jačeg poslijeoperacijskog krvarenja

– zahvate kod kojih postoji minimalna opasnost poslijeoperacijskih, po život opasnih komplikacija (respiratorne, kardijalne, hormonalne)

– zahvate koji ne zahtijevaju posebnu intraoperacijsku skrb i poslijeoperacijsku skrb bolesnika, bolesnici procijenjeni kao ASA I, ASA II i stabilni bolesnici ASA III

– zahvate nakon kojih je u kratkom vremenu moguće peroralno uzimanje hrane i tekućine.

(2) Poliklinike i trgovacka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost, a koja imaju odobrenje za obavljanje kirurških djelatnosti, i u svom sastavu imaju dnevnu bolnicu, moraju za bolesnika kod kojeg su nastale za život opasne komplikacije tijekom zahvata, osigurati prijevoz i zbrinjavanje tijekom prijevoza do odgovarajuće bolničke zdravstvene ustanove, najkasnije u roku od 1 sata od nastanka komplikacije.

Članak 37.

(1) U dnevnoj bolnici u kojoj se obavljaju zahvati u općoj anesteziji potrebno je osigurati sljedeće prostore:

– propusnik za radnike od najmanje 4 m^2

– preprostor za pranje ruku od najmanje 3 m^2

– prostorija za pripremu od najmanje 8 m^2

– jednu operacijsku dvoranu od najmanje 40 m^2

– sobu za buđenje od najmanje 15 m^2 po jednoj operacijskoj dvorani

– prostorija za rad sestre (priprema terapije) od najmanje 4 m^2

– prostor za sterilizaciju od najmanje 6 m^2

– prostor za razvrstavanje i pohranjivanje čistih stvari, osim rublja

– prostoriju za razvrstavanje i pohranjivanje čistog rublja

– prostor za nečisto i ispiranje

– prostoriju za razvrstavanje i pohranu medicinskog i drugog otpada

– prostor za čistači pribor i prljavo rublje

- prostoriju za pregled bolesnika od najmanje 12 m²
- garderobu za pacijente
- prostorija za odmor pacijenta prije otpusta iz bolnice (recovery 2) od najmanje 12 m².

(2) Oprema: uz opremu propisanu za ambulantu djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine iz članka 16. ovoga Pravilnika potrebno je osigurati i sljedeću opremu:

- za operacijsku dvoranu: uređaj za anesteziju s mogućnošću tlačne i volumske ventilacije, automatsku i ručnu ventilaciju, PEEP, izvod plinova (O₂, N₂O, zrak), rezervne cilindre za plinove, uređaj za praćenje, prepoznavanje i mjerjenje koncentracije anestetičkih plinova i para, Et CO₂, središnji sustav odvođenja suviška plinova i para, mogućnost sukcije bolesnika
- za monitoring bolesnika: EKG, pulsnaoksimetrija, neinvazivni tlak, tjelesna temperatura
- standardni laringoskopi uz svaki uređaj za anesteziju, stolić za reanimaciju s defibrilatorom, perfuzor uz svaki uređaj za anesteziju.

(3) Radnici: 1 doktor medicine/doktor dentalne medicine specijalist kirurške djelatnosti, 1 doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, 1 prvostupnica sestrinstva specijalist u djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, 1 medicinska sestra specijalist u djelatnosti, anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, 1 medicinska sestra specijalist u operacijskoj djelatnosti, 1 medicinska sestra specijalist u kirurškoj djelatnosti ili 1 medicinska sestra.

Centar za dijalizu

Članak 38.

(1) U centru za dijalizu mora se osigurati najmanje 30 m² bruto po jednom mjestu za dijalizu (30 m² x broj mjesta za dijalizu = ukupan broj m²).

(2) Centar za dijalizu u pogledu prostora mora imati:

- klimatizirani prostor u kojem se provodi dijaliza
- fizički odvojena mjesta za dijalizu bolesnika s pozitivnim biljezima hepatitisa B, C i HIV-a
- prostoriju za pripremu vode s reverznom osmozom
- prostoriju za pripremu
- prostoriju za čisto rublje i sanitetski materijal
- prostoriju za nečisto rublje i privremeno odlaganje potrošenog materijala
- prostoriju za servisiranje i smještaj rezervnih uređaja za dijalizu
- prostoriju za priručno skladište potrošnoga materijala
- glavno skladište potrošnoga materijala
- prostoriju voditelja
- ambulantu za pregled bolesnika
- prostoriju za liječnike i stručnu dokumentaciju
- prostoriju za glavnu medicinsku sestru
- prostoriju za medicinske sestre
- garderobu za bolesnike (odvojeno po spolu)
- garderobu za radnike
- čajnu kuhinju s grijalom, hladnjakom, sudoperom, stolom i ormarom za posuđe
- dva sanitarna čvora za bolesnike (muški i ženski)
- sanitarni čvor za bolesnike s pozitivnim biljezima hepatitisa B, C i HIV-a
- sanitarni čvor za radnike s tušem

- prostoriju za odmor bolesnika
- prostoriju za peritonejsku dijalizu, ako se provodi
- prostoriju za plazmaferezu, akutnu dijalizu i intervencije, ako se provode
- čekaonicu.

(3) Svi radni prostori za dijalizu moraju biti propisno ventilirani s minimalno 50 m³/h vanjskog zraka po bolesniku.

(4) Oprema: uređaji za dijalizu s najviše 15 000 sati rada i ne stariji od pet godina, s volumetrijskom kontrolom i kontroliranom ultrafiltracijom. Iznimno, uređaji za dijalizu, uz garanciju proizvođača, mogu imati više od 15 000 sati rada ili 5 godina starosti.

(5) Aparati za hemodijalizu

- najmanje jedan rezervni uređaj za dijalizu i to posebno za svaku kategoriju bolesnika (bolesnike s negativnim biljezima hepatitisa i bolesnike s pozitivnim biljezima na hepatitis B i C te HIV)
- uređaj za pripremu vode koja odgovara propisanim standardima vode za hemodijalizu
- prenosivi EKG aparat, aspirator, defibrilator s monitorom, hladnjak za pohranu lijekova, set za reanimaciju, kisik, komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka, infuzomat
- uređaj za provođenje pretraga uz bolesnika za hitno određivanje hematokrita i elektrolita
- stojeću ili sjedeću vagu za mjerjenje tjelesne težine (mehaničku ili digitalnu).

U bolničkim centrima osigurati 20%, a u izvanbolničkim 10 % rezervnih aparata za hemodijalizu, koji bi se, sukladno međunarodnim i nacionalnim smjernicama, mogli koristiti za kroničnu hemodijalizu bolesnika/ca inficiranih uzročnicima koji se mogu prenijeti preko dijaliznog aparata

(6) Centar za dijalizu mora biti opremljen standardnim bolničkim posteljama ili foteljama za hemodijalizu.

(7) Radnici: 1 doktor medicine s punim radnim vremenom na 30 bolesnika na kroničnoj dijalizi u kliničkim ustanovama; 1 doktor medicine s punim radnim vremenom na 30 bolesnika na kroničnoj dijalizi u centrima za dijalizu u općim bolnicama i na peritonejskoj dijalizi; 1 doktor medicine s punim radnim vremenom na 40 bolesnika na dijalizi u izvanbolničkim centrima za dijalizu; 1 prvostupnica sestrinstva specijalist u djelatnosti dijalize ili 1 medicinska sestra specijalist u djelatnosti dijalize na najviše 3 bolesnika koje zbrinjava tijekom postupka dijalize u bolničkim centrima za dijalizu; 1 prvostupnica sestrinstva specijalist u djelatnosti dijalize ili 1 medicinska sestra specijalist u djelatnosti dijalize na najviše 4 bolesnika u izvanbolničkim centrima za dijalizu; 1 prvostupnica sestrinstva specijalist u djelatnosti dijalize na 10 bolesnika na peritonejskoj dijalizi.

(8) Doktor medicine iz stavka 7. ovoga članka mora biti specijalist nefrolog, iznimno specijalist interne medicine, odnosno specijalist pedijatrije s edukacijom za provođenje dijalize, iznimno doktor medicine s minimalno 10 godina radnog iskustva u provođenju kronične dijalize uz završen odgovarajući poslijediplomski tečaj 1. kategorije.

(9) U izvanbolničkim centrima za dijalizu gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar, odnosno osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 prvostupnicu sestrinstva specijalistu u djelatnosti dijalize na najviše 4 bolesnika koje zbrinjava tijekom postupka dijalize ili 1 doktora medicine s najmanje 2 godine radnog iskustva u provođenju kronične dijalize i 1 prvostupnicu sestrinstva specijalistu u djelatnosti dijalize na najviše 6 bolesnika koje zbrinjava tijekom postupka dijalize.

(10) Centar za dijalizu (bolnički i izvanbolnički) mora osigurati program sveobuhvatne i trajne edukacije zdravstvenih osiguranika (bolesnika) u 4. i 5. stadiju kronične bubrežne bolesti, o metodama nadomeštanja bubrežne funkcije, uključivo i transplantacije, a u cilju odabira optimalne metode u skladu sa preferencijama bolesnika. Edukacija se može provoditi individualno i grupno, jednokratno ili višekratno ovisno o potrebama bolesnika.

(11) Centar za dijalizu koji nema dostupne obje metode dijalize (peritonejska i hemodijaliza) dužen je bolesnika uputiti na edukaciju u nadležni bolnički centar prema mreži nefrološke skrbi, kako bi mu se pružile objektivne informacije i uvid u sve dostupne metode nadomeštanja bubrežne funkcije.

(12) Centar za dijalizu dužan je osigurati skrb o obradi bolesnika za transplantaciju bubrega skladno Nacionalnim smjernicama za obradu i odabir primatelja i darivatelja bubrega, u suradnji sa nadležnim Centrom za transplantaciju bubrega.

(13) Centar za dijalizu dužan je osigurati praćenje ključnih pokazatelja kvalitete i redovitu dostavu podataka o broju, metodama i kvaliteti nadomjesnog bubrežnog liječenja, neželjenim reakcijama i događajima i dr., u Hrvatski registar nadomjesnog bubrežnog liječenja i transplantacijski registar.

(14) Centar za dijalizu mora imati medicinsku sestruru-transplantacijskog koordinatora na pola radnog vremena.

(15) Radnici: liječnici i medicinske sestre/tehničari pri Centrima za dijalizu u KBC-ovim i Općim bolnicama osim postupaka kronične hemodijalize osiguravaju krvožilne pristupe (centralne venske katetere) za provođenje akutnih hemodijaliznih postupaka, provode kontinuirane-24 satne hemodijalize, kontinuirane-24 satne hemofiltracije, plazmafereze. Norme za dodatne postupke odnose se na vrijeme potrebno za njihovo provođenje u odnosu na radno vrijeme koje iznosi 8 sati dnevno. Taj parametar je Full Time Equivalent (FTE). Za postavljanje centralnog venskog katetera FTE liječnika je 0,15 FTE, a medicinske sestre/tehničara 0,25. Za akutnu dijalizu FTE liječnika je 0,15, a za medicinsku sestruru/tehničara 0,5. Broj liječnika i medicinskih sestara u Centrima za dijalizu pri KBC-ovima i Općim bolnicama potrebno prilagoditi vrstama i opsegu programa postavljanja dijaliznih katetera, kontinuiranih dijaliznih postupaka i postupaka plazmafereze.

Centar za medicinu spavanja

Članak 39.

(1) Za obavljanje djelatnosti medicine spavanja u centru za medicinu spavanja potrebno je osigurati sljedeće prostorije:

- prostoriju za 1 osobu za izvođenje cijelonoćnih polisomnografskih ili poligrafskih snimanja od najmanje 12 m^2
- radni analitički prostor od najmanje 12 m^2
- spremište od najmanje 2 m^2
- prostoriju za prijam ispitanika i administrativne poslove od najmanje 9 m^2 s time da širina ili dužina ne mogu biti manje od 3 m
- sanitarni čvor za osoblje i sanitarni čvor za ispitanike.

(2) Centar za medicinu spavanja mora imati sljedeći opću opremu:

- uređaj za cijelonoćnu polisomnografiju s pripadajućom računalnom opremom i softverom za analizu i pisač
- video nadzor u prostorijama za izvođenje cijelonoćnih polisomnografskih snimanja
- uređaj za poligrafsko snimanje poremećaja disanja tijekom spavanja s pripadajućom računalnom opremom i softverom za analizu
- PAP uređaj (CPAP, APAP, BIPAP)
- pripadajuće maske različitih veličina.

(3) Centar za medicinu spavanja može imati sljedeći specifičnu opremu:

- uređaj za aktigrafiju
- uređaj za pH-metriju, za ezofagealnu manometriju, mjerjenje tjelesne temperature, neinvazivno mjerjenje arterijskog krvnog tlaka, transkutano mjerjenje O_2 i CO_2 i slično
- različiti dodatni uređaji specifični za dijagnostičke postupke u sklopu medicine spavanja i slično.

(4) Radnici: 1 doktor medicine osposobljen za medicinu spavanja – somnolog sa završenim jednogodišnjim poslijediplomskim specijalističkim studijem Medicina spavanja na medicinskom fakultetu i 3 medicinske sestre (od čega 1 prvostupnik/ca sestrinstva) s dodatnim usavršavanjem iz medicine spavanja, a za rad u centru za medicinu spavanja za djecu: 1 doktor medicine, specijalist pedijatrije osposobljen za medicinu spavanja – somnolog sa završenim jednogodišnjim poslijediplomskim specijalističkim studijem Medicina spavanja na medicinskom fakultetu i 3 medicinske sestre (od čega 1 prvostupnik/ca sestrinstva) s dodatnim usavršavanjem iz medicine spavanja.

(5) Dijagnostički postupci koji se provode u centru za medicinu spavanja uključuju: uzimanje anamneze spavanja, cijelonoćnu polisomnografiju, cijelonoćnu poligrafiju, višestruki test latencije spavanja (MSLT), višestruki test održavanja budnosti (MWT), vođenje dnevnika spavanja, provođenje upitnika vezanih uz spavanje (primjerice Pittsburgh Sleep

Quality Index (PSQI), Epworthova ljestvica pospanosti (ESS), Stanfordska ljestvica pospanosti (SSS), STOP i STOP-BANG upitnici i sl., provođenje psihologičkih upitnika, neuropsihologičko testiranje i ostalo.

(6) Dodatni dijagnostički postupci koji se mogu provoditi u centru za medicinu spavanja uključuju: ezofagealnu manometriju, ezofagealnu pH-metriju, penilnu tumescenciju, (ne)invazivno mjerjenje arterijskoga krvnog tlaka, prošireni EEG, prošireni EMG, videometriju, pulsnu pletizmografiju ili tonometriju i slično.

Članak 40.

(1) Za obavljanje djelatnosti medicine spavanja u specijaliziranom laboratoriju za poremećaje disanja tijekom spavanja potrebno je osigurati sljedeće prostorije:

- prostoriju od najmanje 12 m^2 , za izvođenje cijelonoćnih polisomnografskih ili poligrafskih snimanja za jednu osobu
  - radni analitički prostor od najmanje 12 m^2
  - spremište od najmanje 2 m^2
  - prostoriju za prijam ispitanika i administrativne poslove od najmanje 9 m^2 s time da širina ili dužina ne mogu biti manje od 3 m
  - sanitarni čvor za osoblje i sanitarni čvor za ispitanike.
- (2) Specijalizirani laboratorij za poremećaje disanja tijekom spavanja mora imati sljedeću obveznu opću opremu:
- uređaj za cijelonoćnu polisomnografiju s pripadajućom računalnom opremom i softverom za analizu, pisačem i video nadzorom s mogućnošću snimanja
  - uređaj za poligrafsko snimanje poremećaja disanja tijekom spavanja s pripadajućom računalnom opremom i softverom za analizu
  - PAP uređaj (CPAP, APAP, BIPAP)
  - te pripadajuće maske različitih veličina.

(3) Radnici: 1 doktor medicine ospozobljen za medicinu spavanja – somnolog sa završenim jednogodišnjim poslijediplomskim specijalističkim studijem Medicina spavanja na medicinskom fakultetu i 1 medicinska sestra s dodatnim usavršavanjem iz medicine spavanja, a za rad u specijaliziranom laboratoriju za poremećaje disanja tijekom spavanja kod djece: 1 doktor medicine, specijalist pedijatrije ospozobljen za medicinu spavanja – somnolog sa završenim jednogodišnjim poslijediplomskim specijalističkim studijem Medicina spavanja na medicinskom fakultetu i 1 medicinska sestra s dodatnim usavršavanjem iz medicine spavanja.

(4) Dijagnostički postupci koji se provode u specijaliziranom laboratoriju za poremećaje disanja tijekom spavanja uključuju: uzimanje anamneze spavanja, cijelonočnu poligrafiju, vođenje dnevnika spavanja, provođenje upitnika vezanih uz spavanje, Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI), Epworthova ljestvica pospanosti (ESS), Stanfordska ljestvica pospanosti (SSS), STOP i STOP-BANG upitnici, Berlinski upitnik, Bruxelleski upitnik i slično.

(5) Dodatni dijagnostički postupci koji se mogu provoditi u specijaliziranom laboratoriju za poremećaje disanja tijekom spavanja uključuju: ezofagealnu manometriju, ezofagealnu pH-metriju i sl.

Članak 41.

Minimalne tehničke mogućnosti uređaja za standardnu polisomnografiju u medicini spavanja čine: 3 EEG odvoda (frontalni, centralni i okcipitalni), 2 EOG odvoda, 1 EMG odvod (mentalis, submentalis), SaO_2 (pulsna oksimetrija), signal za hrkanje (mikrofon), senzor položaja tijela, signali za nazalni tlak i protok zraka kroz usta i nos, senzori za respiracijska nastojanja grudne/trbušne muskulature, 2 EMG odvoda za noge (prednji tibijalni mišić), EKG (jedan odvod) te video nadzor.

Članak 42.

Minimalne tehničke mogućnosti uređaja za standardnu poligrafiju u detekciji poremećaja disanja tijekom spavanja čine: signali za nazalni tlak i protok zraka kroz usta i nos, SaO_2 (pulsna oksimetrija), signal za hrkanje (mikrofon), senzor položaja tijela, senzori za respiracijska nastojanja grudne/trbušne muskulature, EKG (jedan odvod).

Dom zdravlja

Članak 43.

(1) Ambulante koje djelatnost obavljaju u prostoru doma zdravlja trebaju u pogledu prostora ispunjavati uvjete iz članaka 11., 12., 13., 14., 16., 17., 21., 22., 26. i 45. ovoga Pravilnika.

(2) Ambulante iz stavka 1. ovog članka mogu imati zajedničku čekaonicu, a za svaku sljedeću ambulantu površina čekaonice povećava se za $0,6\text{ m}^2$.

(3) Ispred čekaonice za bolesnu djecu treba osigurati pretprostor za primanje i izolaciju (trijažu) djece za koju se sumnja da boluju od zarazne bolesti. Ovaj pretprostor mora biti prikladno povezan s dvije prostorije za izolaciju za koje se osigurava poseban sanitarni čvor i poseban izlaz.

(4) Za patronažnu djelatnost mora se osigurati prostorija od najmanje 12 m^2 , a za rad u maloj grupi prostorija od najmanje 40 m^2 .

Prostorija za provođenje rada u maloj grupi mora sadržavati: okrugli stol, stolce za pacijente najmanje 15 komada (konferencijske), daktilo stolac, LCD projektor, platno za projekciju, vaga s visinomjerom, garderobni ormar, garderobne vješalice, pokazna lutka novorođenče, kadica za kupanje, stol za previjanje djece, strunjače ili spužvaste podloge za pod, tanjur i čaša za dijabetičare (pokazni), mentalne mape, ploča za pisanje, stol za previjanje dojenčadi, posuda za medicinski otpad, posuda za komunalni otpad, garderobna vješalica, oglasne ploče, lavabo sa topлом i hladnom vodom, stalak za sapun, stalak za papir za ruke.

Torba patronažne sestre sadrži: aparat za određivanje glukoze, jednokratne profesionalne lancete za vađenje GUK, jednokratne profesionalne lancete PQU, test trake za brzo određivanje promjena u urinu, tlakomjer (manžeta za djecu i odrasle), topломjer (digitalni), otoskop/baterijska lampa (npr. pregled prohodnosti nosa, pregled testisa), pulsni oksimetar stetoskop, antiseptik, dezifikacijens za ruke, rukavice (jednokratne i sterilne) maska, zaštitnu pregaču, nazuvke, sterilna kompresa (5×5 , 8×5 , 10×10), sterilna gaza $\frac{1}{2}\text{ m}$, zavoj (5×5 , 10×10), samoljepljiva traka $2,5\times 9,1\text{ lapis}$, vata, pinceta jednokratna škare, izdajalica za izdajanje majčinog mlijeka, centimetar platneni 2x (za novorođenče, i za odrasle) maramice za dezinfekciju, papirnat ručnik, promotivni materijal, posuda za medicinski otpad, sestrinska dokumentacija, promotivni materijal, identifikacijska kartica, rokovnik, olovka.

Radnici: prvostupnica sestrinstva/magistra sestrinstva

(5) Dom zdravlja mora imati sanitarni čvor za pacijente oba spola odvojeno.

Na pristupačnoj lokaciji u domu zdravlja se osigurava barem jedan sanitarni čvor za osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

(6) Na područjima sa specifičnim potrebama pružanja zdravstvene zaštite u domu zdravlja može se organizirati rodilište samo za porode bez predvidive patologije, odnosno kad nisu ugroženi život ili zdravlje ni rodilje niti djeteta niti je predvidivo operativno dovršenje poroda.

(7) U rodilištima iz stavka 6. ovoga članka planirani porod može se obaviti samo uz prethodnu pisani suglasnost trudnice. Prethodna pisana suglasnost nije potrebna kod zadesnog poroda.

(8) Rodilište iz stavka 6. ovoga članka mora imati:

- prostoriju za pregled rodilja od najmanje 12 m^2
- rađaonicu od najmanje 20 m^2
- prostoriju za pripremu rodilja sa sanitarnim čvorom, od najmanje 9 m^2
- sobu za smještaj rodilje i novorođenčeta od najmanje 16 m^2 , uz dodatnih 8 m^2 za dodatnu postelju i krevetić novorođenčeta
  - u jednoj sobi mogu biti najviše tri postelje s pripadajućim krevetićima za novorođenčad
  - u svakoj sobi za rodilje mora postojati barem jedna kadica za kupanje i stol za previjanje novorođenčadi
  - sanitarni čvor (tuš/WC)
  - priručnu kuhinju
  - prostoriju za doktora medicine

- prostoriju za čisto
- prostoriju za nečisto
- prostoriju za odmor radnika
- sanitarni čvor za radnike za oba spola odvojeno.

(9) Rađaonica mora imati: instrumentarij za ginekološki pregled trudnica, ultrazvučni uređaj, amnioskop, instrumente za normalni vaginalni porod, vakuum aspirator, opremu za reanimaciju i opskrbu novorođenčadi, kisik (najmanje u bocama) u rađaonici, kardiotorograf i drvenu Pinardovu slušalicu za slušanje otkucaja fetalnog srca.

(10) Radnici: dom zdravlja s rodilištem iz stavka 6. ovoga članka mora imati neprekidno na raspolaganju 1 doktora medicine specijalista ginekologije i opstetricije, 1 doktora medicine specijalista pedijatrije te 1 prvostupnicu primaljstva, odnosno 1 primalju asistenticu.

(11) Ako u rodilištu iz stavka 6. ovoga članka pri ili nakon poroda, za rodilju ili novorođenče nastanu komplikacije, dom zdravlja obvezan je u najkraćem mogućem vremenu osigurati prijevoz i zbrinjavanje tijekom prijevoza do najbliže odgovarajuće bolničke zdravstvene ustanove.

(12) Stručni nadzor nad radom rodilišta iz stavka 6. ovoga članka obavlja najbliža opća bolnica, odnosno klinička zdravstvena ustanova. Međusobna prava i obveze vezano uz obavljanje stručnog nadzora uređuju se ugovorom između doma zdravlja i opće bolnice, odnosno kliničke zdravstvene ustanove.

(13) Za obavljanje dispanzerske djelatnosti potrebno je osigurati odgovarajuće prostore ovisno o vrsti djelatnosti sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

(14) Ambulante za obavljanje dispanzerske djelatnosti moraju ispunjavati uvjete iz članaka 11., 12., 15., 16., 21., 23., 24. i 25. ovoga Pravilnika.

(15) Specijalističko-konzilijarne ambulante mogu biti polivalentne tako da se u istoj ambulanti obavlja rad najviše dvije specjalnosti u smjenskom radu, pod uvjetom, da su osigurane i specifične prostorije i oprema potrebne za rad pojedinih specjalnosti.

(16) Čekaonica za više ambulanti može biti zajednička.

(17) Prostorija/prostor za medicinsku sestru za više ambulanti može biti zajednička.

(18) U dispanzeru u kojem se obavlja radna terapija potrebno je osigurati dodatnu prostoriju od najmanje 20 m^2 na 10 sjedećih mjesta.

U dispanzeru u kojem se obavlja djelatnosti logopedije potrebno je osigurati:

- računalo s pisačem, telefon, i internetska veza, prostor za pohranu osobnih zdravstvenih kartona s ključem, radni stol sa stolicom za magistra logopedije, stol sa stolicom za korisnika logopedije, stolica za roditelja / pratitelja korisnika logopske usluge, prostor za pohranu radnog materijala, standardiziranog i drugog logopedskog dijagnostičkog instrumentarija s ključem, elektroakustički uređaj i ostala dijagnostička i terapijska pomagala koja se koriste u procesu dijagnostike i rehabilitacije (npr: elektroakustički uređaj za govornu terapiju, slušalice, mikrofon za magistra logopedije i za korisnika logopske usluge, računalni programi za analizu glasa, govora i slušnog procesiranja, štoperica, uređaji za procjenu aerodinamičkih vrijednosti, ogledalo, špatule za pregled govornih organa, standardizirani logopedski dijagnostički testovi).

Djelatnost hitne medicine

Članak 44.

Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti hitne medicine u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme uređuju se posebnim propisom kojim se utvrđuju standardi i normativi za obavljanje djelatnosti hitne medicine na svim razinama zdravstvene djelatnosti.

Sanitetski prijevoz

Članak 45.

Standardi i normativi za obavljanje sanitetskog prijevoza uređuje se posebnim propisom kojim se utvrđuje organizacija i način obavljanja djelatnosti sanitetskog prijevoza.

Palijativna skrb

Članak 46.

(1) U ustanovi za palijativnu skrb potrebno je osigurati:

– ambulantu od najmanje 12 m²

– prostoriju za medicinsku sestruru, odnosno prostoriju za pripremu bolesnika i medicinsku dokumentaciju od najmanje 12 m²

– prostoriju za dnevni boravak od najmanje 9 m²

– prostoriju za socijalnog radnika od najmanje 9 m²

– sanitarni čvor za radnike

– sanitarni čvor za pacijente

– prostoriju za prikupljanje medicinskog i drugog otpada.

(2) Oprema:

– ambulanta za djelatnost palijativne skrbi mora imati opremu propisanu člankom 12. ovoga Pravilnika

– fizička terapija mora imati prenosivi pribor za kineziterapiju, prenosivi uređaj i pribor za elektroterapiju, magnetoterapiju i termoterapiju, terapijski ultrazvuk, pribor za mjerjenje za rad fizioterapeuta (dinamometar, metar, kutomjer).

(3) Radnici: 1 doktor medicine specijalist s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi, 1 medicinska sestra, 1 magistar socijalnog rada s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi, 1 doktor medicine specijalist psihijatrije ili magistar psihologije s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi, 1 prvostupnik fizioterapije i radni terapeut s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi.

(4) U zdravstvenoj ustanovi, koja palijativnu skrb pruža u okviru stacionara, potrebno je osigurati:

– najmanje dvije bolesničke sobe, sukladno uvjetima propisanim u članku 51. ovoga Pravilnika

– bolesničke sobe, koje mogu imati najviše tri postelje, koje se moraju odijeliti paravanima i moraju biti opremljene sa antidekubitalnim madracima pri čemu je potrebno osigurati jedan kompresijski antidekubitalni madrac na svaka tri antidekubitalna madraca. Sobe moraju biti uređene na način da nalikuju prostorijama za stanovanje i moraju imati ležaj ili naslonjač za rasklapanje ili naslonjač i podložak za noge, za noćni smještaj pacijentove obitelji

– kupaonicu s kadom i opremom za prijenos i pranje teže pokretnog bolesnika s pristupom s tri strane, odnosno pokretnom kadom za kupanje palijativnog bolesnika i plastično korito za pranje kose na krevetu

– ambulantu sukladno odredbi članka 11. ovoga Pravilnika

– prostorije za liječnike i druge zdravstvene radnike i suradnike

– prostoriju koja osigurava privatnost (tzv. »tiha soba«)

– prostoriju za smještaj umrle osobe i oprštanje od nje (na odjelima s više od 10 postelja)

– priručnu čajnu kuhinju

– prostoriju za dnevni boravak

– prostoriju za čisto

– prostoriju za nečisto

– prostoriju za izljev, pranje i dezinfekciju noćnih posuda

– prostoriju za odmor radnika.

(5) Radnici: 1 doktor medicine specijalist s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi na 10 bolesnika, 2 medicinske sestre s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi na 8 bolesnika (od čega 30% prvostupnica sestrinstva), 1 prvostupnik fizioterapije s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi na 20 bolesnika, magistar socijalnog rada s posebnom

edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi na raspolaganju, doktor medicine specijalist psihijatrije ili magistar psihologije s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi na raspolaganju, radni terapeut s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi na raspolaganju, 1 njegovatelj na 10 bolesnika.

(6) Za obavljanje djelatnosti palijativne skrbi u ustanovi za palijativnu skrb potrebno je osigurati supervizijsku potporu radnicima najmanje jednom mjesечно.

Članak 47.

(1) Koordinaciju djelatnosti palijativne skrbi na razini jedinice područne (regionalne) samouprave obavlja koordinator palijativne skrbi.

(2) Dom zdravlja, kojeg odredi jedinica područne (regionalne) samouprave za rad koordinatora, mora osigurati prostoriju od najmanje 12 m^2 .

(3) Oprema: stol, stolica, kartoteka, prijenosno računalo, bežična internetska veza, fiksni telefon, mobitel za 24 satnu pripravnost.

(4) Radnici: 1 magistar/prvostupnik sestrinstva s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi.

(5) Uz koordinatora palijativne skrbi dom zdravlja može organizirati mobilni palijativni tim.

(6) Za održavanje timskih sastanaka mobilnog palijativnog tima potrebno je osigurati prostoriju od najmanje 30 m^2 .

(7) Oprema: prijenosno računalo s mobilnim internetom, prijenosni pisač, pametni mobilni telefon, tlakomjer s različitim širinama manžeta, topломjer, fonendoskop (slušalice), špatule za pregled ždrijela za jednokratnu uporabu, plahete za jednokratnu uporabu, rukavice za jednokratnu uporabu, plastičnu posudu za medicinski otpad i posude za ostali otpad, komplet lijekova za terapiju anafilaktičkog šoka i potrebnom opremom za održavanje vitalnih funkcija sukladno članku 13. ovog Pravilnika, EKG uređaj s pisačem, zaporni sat, glukometar, test trake za urin, pribor za uzimanje uzorka za medicinsko-biokemijske i mikrobiološke pretrage, set za postavljanje intravenskih i supkutanih infuzija, set za punkciju ascitesa, set za postavljanje urinarnog katetera, set za postavljanje nazogastrične sonde, pribor za previjanje i njegu dekubitusa, dostupno osobno vozilo.

(8) Sadržaj torbe mobilnog palijativnog tima:

– Lijekovi:

– komplet anti – šok terapije: adrenalin, atropin, lidokain, metilprednizolon (Solu-Medrol), hidrokortizon, aminofilin, kardiotonik, kloropiramin (Synopen)

– drugi lijekovi – ampulirani: diazepam, haloperidol, promazin, biperidin, metoklopramid, tietilperazin, ketoprofen, tramadol, metamizol, morfin, furosemid, verapamil, propafenon, metildigoksin, lidokain, glukagon, ergomeztrin, uradipil, glukoza, nalokson, trospij, paracetamol, konakion i heparin

– infuzijske otopine (Natrii chloridi infundibile 500 ml, Glukoza 5% 500 ml, Manitol)

– drugi lijekovi – neampulirani: acetilsalicilna kiselina, ibuprofen, gliceril-trinitrat, paracetamol, madicinski uglijen, salbutamol

– Lidokain spray, glicerol

– popis lijekova s naznačenom količinom i rokom valjanosti lijeka sastavni su dio torbe.

– Oprema:

– stetoskop (2 kom)

– tlakomjer (2 kom liječnik i sestra)

– otoskop

– baterijska svjetiljka

– špatule

– perkusijski čekić

– dva toplojmjera

– glukometar za brzo određivanje glukoze u krvi

- pulsni oksimetar
- priručni aspirator (2 kom)
- aspiracijsk kateteri različitih veličina
- infuzijski sistemi, sistemi za supkutranu infuziju
- intravenske kanile različitih veličina
- elastična traka za vensku stazu
- štrcaljke i igle različitih veličina
- sterilni kateteri za kateterizaciju (Ch 14, 16, 18, 20),
- setovi za kateterizaciju
- set za klizmu
- sterilne pincete, sterilni peani, skalpeli
- sterilni kirurški mini setovi (sterilni konac za površinska šivanja)
- ljepljiva traka (leukoplast) 1, 2, 5, cm
- sterilne komprese različitih veličina
- komprese
- zavoji 5, 10, 15 cm
- elastični zavoji 8x10 cm
- nazogastrične sonde različitih veličina
- pribor za uvođenje NZG sonde
- štrcaljke s kljunom 50 ml
- elastične mrežice različitih veličina
- kirurška maska za osobnu zaštitu
- sterilne rukavice različitih veličina
- rukavice latex različitih veličina
- bubrežaste zdjelice jednokratne
- bubrežasta zdjelica metalna
- navlaka za obuću
- jednokratne pregače.

(9) Radnici mobilnog palijativnog tima: 1 doktor medicine specijalist s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi i 1 prvostupnica sestrinstva s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi.

(10) Za obavljanje djelatnosti palijativne skrbi u domu zdravlja potrebno je osigurati obveznu supervizijsku potporu radnicima najmanje jednom mjesečno.

Lječilište

Članak 48.

(1) Lječilište za obavljanje svoje djelatnosti u pogledu prostora mora imati:

- bolesničke sobe i druge prostorije sukladno članku 51. ovoga Pravilnika
- prostorije s uređajima za iskorištavanje prirodnog činitelja u skladu s propisima o tehničkoj sigurnosti i zaštiti okoliša.

(2) Oprema:

- oprema liječničke ambulante sukladno članku 12. ovoga Pravilnika
- oprema prostorija za pripremu i primjenu prirodnih ljekovitih činitelja sukladno tehničkim propisima i propisima o zaštiti okoliša ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.

(3) Radnici: 1 doktor medicine odgovarajuće specijalnosti na 50 bolesnika, 1 medicinska sestra na 15 bolesnika (od čega 5% prvostupnica sestrinstva), 1 prvostupnik fizioterapije na 30 bolesnika, 1 fizioterapeutski tehničar na 20 bolesnika, 1 prvostupnik radne terapije na 50 bolesnika.

Bolnica

Članak 49.

(1) Ovisno o vrsti bolnica mora imati bolesničke sobe sukladno pravilniku kojim se uređuje unutarnji ustroj kliničkih i bolničkih zdravstvenih ustanova, prostorije za specijalističko-konzilijsku djelatnost i posebno prostorije za zajedničke specijalističko-dijagnostičke i druge djelatnosti sukladno važećim propisima za te djelatnosti, prostoriju za obavljanje vjerskih obreda, garderobu za radnike, prostoriju za pohranu medicinske dokumentacije i mrtvačnicu (s hladnjakom).

(2) Bolnica mora imati osiguranu:

- radiološku, medicinsko-biokemijsku i drugu laboratorijsku dijagnostiku
- opskrbu lijekovima i medicinskim proizvodima
- medicinsku rehabilitaciju
- patologiju
- citološku i mikrobiološku dijagnostiku
- opskrbu krvlju i krvnim pripravcima
- anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje ako to zahtijeva priroda njezina rada.

(3) Bolnica mora imati osiguranu bolničku kuhinju ili prostorije za pripremu i podjelu hrane.

(4) Bolnica mora osigurati opskrbu čistim rubljem i sterilnim materijalom.

Članak 50.

(1) Odjeli specijalističkih djelatnosti operacijskih grana medicine: kirurgije, ginekologije i opstetricije, otorinolaringologije, oftalmologije, ortopedije/traumatologije, urologije i njima srodnih djelatnosti u svrhu racionalnog iskorištavanja prostorija mogu imati zajedničke prostorije operacijskog bloka i dijela centralne djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine ako to dozvoljavaju građevinsko-tehnički i prostorno-komunikacijski uvjeti građevina u kojima su smješteni.

(2) Zajednički operacijski blok iz stavka 1. ovoga članka mora imati najmanje tri operacijske dvorane na 100 bolesničkih postelja operacijskih grana medicine te na svakih dalnjih 50 bolesničkih postelja jednu operacijsku dvoranu više kao i sve ostale (prateće) prostorije operacijske dvorane u operacijskom bloku.

(3) Iznimno od stavka 3. ovoga članka djelatnosti oftalmologije/optometrije, opstetricije i ortopedije moraju imati zasebne operacijske dvorane.

(4) Oprema operacijskih dvorana mora biti u skladu sa zahtjevima svake od specijalističkih djelatnosti.

Članak 51.

(1) Bolesnička soba može imati najviše 4 bolesničke postelje.

(2) Bolesnička soba namijenjena za smještaj bolesnika koji su oboljeli ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti može imati najviše 2 bolesničke postelje i obvezno poseban sanitarni čvor.

(3) U JIL-u osigurava se prostor od najmanje 20 m^2 po postelji, a ukupan broj postelja u JIL-u je najmanje 3% od ukupnog broja akutnih postelja.

(4) Na svakih 25 bolesničkih postelja treba osigurati jednu jednokrevetnu i dvije dvokrevetne bolesničke sobe, a u svakoj jedinici za zarazne bolesti bez obzira na ukupan broj postelja najmanje dvije jednokrevetne sobe.

(5) Jednokrevetna bolesnička soba ima najmanje 12 m^2 površine, a za bolesnike oboljele od zaraznih bolesti najmanje 16 m^2 .

(6) Bolesničke sobe moraju biti opremljene vlastitim sanitarnim čvorom (kada/tuš, WC).

(7) Za svaku bolesničku postelju u bolesničkoj sobi osigurava se površina:

- za novorođenčad i djecu do 2 godine (boksovi) $4,5\text{ m}^2$
- za djecu od 2 do 6 godina $5,5\text{ m}^2$
- za odrasle osobe i djecu stariju od 7 godina (odvojeno po spolu) $6,0\text{ m}^2$
- za odrasle osobe oboljele od zaraznih bolesti $7,0\text{ m}^2$
- za djecu i odrasle osobe smanjenih funkcionalnih sposobnosti $6,5\text{ m}^2$.

(8) Udaljenost između bolesničkih postelja, te postelje i zida u bolesničkoj sobi mora biti najmanje 75 cm, a u sobama za intenzivnu njegu i izolaciju udaljenost između bolesničkih postelja mora biti 250 cm, te postelje i zida 80 cm.

(9) U lječilištima, udaljenost između bolesničkih postelja i zida mora biti najmanje 80 cm.

(10) Na svakom bolničkom odjelu mora postojati prostorija za odlaganje, pranje i dezinfekciju noćnih posuda.

(11) Svaki bolnički odjel mora imati kupaonicu i najmanje jednu kadu i odgovarajuću opremu za kupanje nepokretnih bolesnika.

Članak 52.

(1) Bolnica za svaku bolničku djelatnost mora imati:

- prostoriju za pregled bolesnika od najmanje 12 m^2
- prostoriju za pripremu i obradu i manje zahvate, sukladno djelatnosti odjela od najmanje 16 m^2
- prostoriju za voditelja odjela od najmanje 12 m^2
- prostoriju za liječnike
- prostoriju za glavnu sestru odjela od najmanje 10 m^2
- prostoriju za medicinske sestre/primalje od najmanje 12 m^2
- prostoriju za odgovarajuću dijagnostiku specifičnu za djelatnost odjela, od najmanje 12 m^2
- prostoriju za zdravstvene radnike i zdravstvene suradnike (ovisno o vrsti djelatnosti koju odjel obavlja) od najmanje 12 m^2
  - prostoriju za odmor dežurnog liječnika od najmanje 9 m^2
  - prostoriju za odmor radnika od najmanje 12 m^2
  - garderobu za radnike od najmanje 20 m^2
  - prostoriju za pripremu i podjelu hrane od najmanje 8 m^2
  - prostoriju za prehranu i dnevni boravak bolesnika, od najmanje 2 m^2 po bolesničkoj postelji
  - prostoriju za posjet bolesnicima od najmanje 20 m^2
  - prostoriju za razvrstavanje i pohranjivanje čistih i nečistih stvari, osim rublja, od najmanje 9 m^2
  - prostoriju za razvrstavanje i pohranjivanje čistog od nečistog rublja od najmanje 5 m^2
  - prostoriju za razvrstavanje i pohranu medicinskog i drugog otpada od najmanje 4 m^2
  - prostoriju za instrumente i rezerve od najmanje 4 m^2
  - sanitarni čvor za radnike za oba spola odvojeno, po jedan na 10 radnika u smjeni.

(2) U svakoj specijalističko-konzilijarnoj jedinici prema intenzitetu skrbi treba osigurati čekaonicu i prostoriju za obradu bolesnika, a na odjelu za pedijatriju te odjelu za infektologiju i prostorije za izolaciju.

(3) Oprema bolesničke sobe: za svaku postelju potrebno je osigurati signalizaciju (poziv medicinskog osoblja), zidnu jedinicu s rasvjetom, priključkom kisika i najmanje 2 utičnice za struju.

(4) Bolesnička soba s pojačanom njegom, osim opreme navedene u stavku 3. ovoga članka mora imati priključak za komprimirani zrak te utičnicu za vakuum sukciju.

Članak 53.

(1) U bolnicama paviljonskog tipa svaka građevina na svakoj etaži mora imati dostupan komplet za kardiopulmonalnu reanimaciju: set za intubaciju, mijeh za umjetnu ventilaciju s pripadajućim maskama i tubusima, pokretni aspirator, defibrilator s ekranom i pisačem.

(2) U bolnicama koje su u jedinstvenoj građevini komplet za kardiopulmonalnu reanimaciju mora biti dostupan kako bi se s kardiopulmonalnom reanimacijom započelo u roku od 3 minute.

(3) Pojedini odjeli bolnice, uz uvjete iz članaka 12. i 16. ovoga Pravilnika ovisno o djelatnosti na koju se odnose te članaka 51. i 52. ovoga Pravilnika moraju imati i dodatne prostore te medicinsko – tehničku opremu ovisno o vrsti djelatnosti koju obavljaju i radnike kako slijedi:

1) Odjel internističkih djelatnosti:

Radnici: 1 doktor medicine specijalist interne medicine ili 1 doktor medicine specijalist alergologije i kliničke imunologije ili 1 doktor medicine specijalist endokrinologije i dijabetologije ili 1 doktor medicine specijalist gastroenterologije ili 1 doktor medicine specijalist hematologije ili 1 doktor medicine specijalist internističke onkologije ili 1 doktor medicine specijalist kardiologije ili 1 doktor medicine specijalist nefrologije ili 1 doktor medicine specijalist pulmologije ili 1 doktor medicine specijalist reumatologije na 6 bolesnika i 2 medicinske sestre specijalisti u internističkoj djelatnosti ili 2 medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 njegovatelj na 10 bolesnika, a za dežurstvo osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

U bolničkim odjelima u kojim je osnovan telemedicinski pristupni centar, odnosno osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 doktora medicine specijalista interne medicine ili 1 doktora medicine specijalist alergologije i kliničke imunologije ili 1 doktora medicine specijalista endokrinologije i dijabetologije ili 1 doktora medicine specijalista gastroenterologije ili 1 doktora medicine specijalista hematologije ili 1 doktora medicine specijalista internističke onkologije ili 1 doktora medicine specijalista kardiologije ili 1 doktora medicine specijalista nefrologije ili 1 doktora medicine specijalista pulmologije ili 1 doktora medicine specijalista reumatologije na 8 bolesnika i 2 medicinske sestre specijalisti u internističkoj djelatnosti ili 2 medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), a za dežurstvo osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

2) Odjel kirurških djelatnosti:

- operacijsku dvoranu od najmanje 40 m^2
- preprostor za pranje ruku od najmanje 9 m^2
- propusnik za radnike od najmanje 12 m^2
- sobu za buđenje od 20 m^2 po jednoj operacijskoj dvorani
- prostor za brzu sterilizaciju od najmanje 10 m^2
- sobu za postavljanje i odstranjivanje imobilizacije u djelatnostima koje istu provode od najmanje 12 m^2 .

Oprema: operacijski stol, operacijska lampa, elektrokauter, dva kompleta kirurških instrumenata i medicinsko-tehničku opremu za osnovne zahvate sukladno specijalizaciji, odnosno užoj specijalizaciji.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist opće kirurgije ili specijalist dječje kirurgije ili specijalist neurokirurgije ili specijalist maksilosfajjalne kirurgije ili specijalist abdominalne kirurgije ili specijalist kardiotorakalne kirurgije ili specijalist plastične, rekonstrukcijske i estetske kirurgije ili specijalist vaskularne kirurgije i 1 medicinska sestra specijalist u kirurškoj djelatnosti na 5,5 bolesnika, 1 medicinska sestra specijalist u operacijskoj djelatnosti na jedan operacijski stol, 1 medicinska sestra za asistenciju sestri u operacijskoj djelatnosti, 2 medicinske sestre specijalisti u kirurškoj djelatnosti ili 2 medicinske sestre na 8 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva specijalista u kirurškoj djelatnosti), 1 prvostupnik fizioterapije na 10 bolesnika, 1 fizioterapeutski tehničar na 20 bolesnika, 1 njegovatelj na 8 bolesnika a za dežurstvo treba osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

3) Odjel djelatnosti ginekologije i opstetricije:

Radnici odjela ginekologije: 1 doktor medicine specijalist ginekologije i opstetricije na 6 bolesnica, 1 medicinska sestra i 1 primalja asistentica na 8 bolesnica (od čega 15% prvostupnica sestrinstva/primaljstva), 1 njegovatelj na 8 bolesnica, a za dežurstvo osigurati barem 30% radnika redovite smjene.

Rađaonica mora imati:

- propusnik za osoblje odvojen po spolu, od najmanje 12 m^2 ,
- sobu za porode 20 m^2 ,

- sobu za porode infektivnih rodilja, od najmanje 9 m²,
- prostoriju za pripremu rodilja sa sanitarnim čvorom, od najmanje 9 m²,
- prostoriju za nedonoščad, priključak za kisik i komprimirani zrak po inkubatoru uz održavanje temperature najmanje 24 °C zimi i najviše 30 °C ljeti,
- posebnu prostoriju za izolaciju bolesne novorođenčadi, od najmanje 9 m²,
- jedinicu intenzivnoga neonatalnog liječenja s odgovarajućom opremom za rodilišta preko 1500 poroda godišnje,
- grijanu površinu, odnosno reanimacijski stol,
- sobu za smještaj rodilje i novorođenčeta od najmanje 16 m², uz dodatnih 8 m² za dodatnu postelju i krevetić novorođenčeta.

Rađaonica mora imati: instrumentarij za ginekološki pregled trudnica, ultrazvučni uređaj, amnioskop, instrumente za male ginekološke zahvate, pribor za normalni vaginalni porod, instrumentarij za operacijsko dovršenje patoloških poroda, vakuum aspirator, opremu za reanimaciju i opskrbu novorođenčadi, instrumentarij za laparatomiju i za veće vaginalne operacije, uređaj za anesteziju, kisik (najmanje u bocama) u radaonici, operacijskoj sali i prostorijama za reanimaciju i postoperacijsku njegu, kardiotokograf i drvenu Pinardovu slušalicu za slušanje otkucaja fetalnog srca.

Jedna soba za porode s opremom dovoljna je za 500 poroda godišnje.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist ginekologije i opstetricije, 1 doktor medicine specijalist pedijatrije s užom specijalizacijom iz neonatologije, 1 doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, 1 prvostupnica primaljstva, 1 primalja asistentica, radnici operacijske dvorane (1 medicinska sestra specijalist u operacijskoj djelatnosti na jedan operacijski stol, 1 medicinska sestra za asistenciju sestri u operacijskoj djelatnosti, 1 medicinska sestra specijalist u djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine), a za dežurstvo osigurati barem 30% radnika redovite smjene.

Odjel rodilišta mora imati:

- sobu za smještaj rodilje i novorođenčeta od najmanje 16 m², uz dodatnih 8 m² za dodatnu postelju i krevetić za novorođenče
- u jednoj sobi mogu biti najviše tri postelje s pripadajućim krevetićima za novorođenčad
- u svakoj sobi za rodilje mora postojati barem jedna kadica za kupanje i stol za previjanje novorođenčadi.

4) Odjel djelatnosti pedijatrije:

- prostoriju za pripremu i podjelu hrane (mlječna kuhinja) s praonicom, sterilizacijom posuđa, pripremom i pohranom gotove hrane
- prostoriju za majke – dojilje, od najmanje 9 m²
- sobu za igru i dnevni boravak djece od najmanje 2 m² po bolesničkoj postelji.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist pedijatrije na 6 djece, 1,4 medicinske sestre specijalistice u pedijatrijskoj djelatnosti ili 1,4 medicinske sestre na jedno dijete do 7 god. starosti (od čega 50% prvostupnica sestrinstva specijalistica u pedijatrijskoj djelatnosti ili prvostupnica sestrinstva), 1,2 medicinske sestre specijalistice u pedijatrijskoj djelatnosti ili 1,2 medicinske sestre na jedno dijete od 7 – 15 godina starosti (od čega 35% prvostupnica sestrinstva specijalistica u pedijatrijskoj djelatnosti ili prvostupnica sestrinstva), a za dežurstvo osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

5) Odjel djelatnosti infektologije:

- prostoriju za laboratorijske priručne analize i uzimanje materijala, uz sanitarni čvor, od 16 m²
- ambulantu za djelatnost infektologije sukladno članku 16. ovoga Pravilnika uz izolacijski boks koji omogućava direktni ulaz »izvana«.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist infektologije na 8 bolesnika, 2 medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 njegovatelj na 10 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

6) Odjel djelatnosti neurologije:

Radnici: 1 doktor medicine specijalist neurologije na 8 bolesnika, 2 medicinske sestra na 8 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 prvostupnik fizioterapije na 30 bolesnika, 1 njegovatelj na 8 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

U bolničkim odjelima gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar, odnosno osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 doktora medicine specijalista neurologije na 10 bolesnika, 1 medicinska sestra na 6 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 prvostupnik fizioterapije na 30 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

7) Odjel djelatnosti psihijatrije:

- vrata i prozori u zatvorenom traktu moraju biti osigurana metalnim rešetkama
- prostoriju za rad s malom grupom od najmanje 20 m^2 i prostoriju za rad s velikom grupom od najmanje 40 m^2
- dvije nadzirane sobe opremljene suvremenim sistemom video nadzora na odjelu hitne psihijatrije, od najmanje 9 m^2 .

Radnici: 1 doktor medicine specijalist psihijatrije na 10 bolesnika, 2 medicinske sestre specijalisti u psihijatrijskoj djelatnosti ili 2 medicinske sestre na 8 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva specijalista u psihijatrijskoj djelatnosti ili prvostupnica sestrinstva), 1 prvostupnik fizioterapije na 30 bolesnika, 1 prvostupnik radne terapije na 15 bolesnika, 1 njegovatelj na 8 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

U bolničkim odjelima gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar, odnosno osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 doktora medicine specijalista psihijatrije na 14 bolesnika, 2 medicinske sestre specijalisti u psihijatrijskoj djelatnosti ili 2 medicinske sestre na 8 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 stručnog prvostupnika fizioterapije na 30 bolesnika, 1 stručnog prvostupnika radne terapije na 15 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

8) Odjel djelatnosti dječje i adolescentne psihijatrije:

- sobu za igru i dnevni boravak djece od najmanje 16 m^2
- prostorije za bolesnike odvojene po uzrastu na dvije cjeline: za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi, te za djecu srednjoškolske dobi
  - prostoriju za odvajanje i ograničavanje opremljenu sustavom video nadzora od najmanje 12 m^2 na 10 pacijenata; s prostorijom za boravak osoblja iz koje je moguć 24-satni nadzor (prostorije za odvajanje i ograničavanje) od najmanje 12 m^2
  - ambulanta za prijam treba imati sustav za signaliziranje osoblja
  - vrata i prozori svih odjelnih prostorija trebaju biti osigurani neprobojnim staklima ili drugim neprobojnim materijalima, te mehanizmima ograničenog otvaranja
  - bolnica mora imati osigurane uvjete za boravak na otvorenom u pratnji odrasle osobe za djecu koja nisu na prisilnom liječenju.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist dječje i adolescentne psihijatrije ili doktor medicine specijalist psihijatrije s užom specijalizacijom iz dječje i adolescentne psihijatrije na 6 bolesnika; 2 medicinske sestre specijalisti u psihijatrijskoj djelatnosti, ili 2 medicinske sestre (od čega 50% prvostupnica sestrinstva) na 6 bolesnika, 1 klinički psiholog, 1 radni terapeut, 1 radnik iz područja socijalnog rada, socijalne pedagogije, edukacijske rehabilitacije i logopedije. Za dežurstva treba osigurati najmanje 1 doktora medicine specijalista dječje i adolescentne psihijatrije ili doktora medicine specijalista psihijatrije s užom specijalizacijom iz dječje i adolescentne psihijatrije, 2 medicinske sestre specijalisti u psihijatrijskoj djelatnosti ili 2 medicinske sestre.

Za jedinicu za odvajanje i ograničavanje treba dodatno osigurati 2 medicinske sestre specijaliste u psihijatrijskoj djelatnosti ili 2 medicinske sestre.

9) Odjel djelatnosti otorinolaringologije:

- prostoriju za manje operacijske zahvate u lokalnoj anesteziji od najmanje 12 m^2 , s preprostorom za pranje ruku.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist otorinolaringologije na 10 bolesnika, 1 magistar logopedije na 50 bolesnika, 2 medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 njegovatelj na 10 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

10) Odjel djelatnosti oftalmologije/oftalmologije i optometrije:

- prostoriju za male operacijske zahvate u lokalnoj anesteziji od najmanje 12 m^2 , s preprostором за прање руку.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist oftalmologije/oftalmologije i optometrije na 10 bolesnika, 2 medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 njegovatelj na 10 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

11) Odjel djelatnosti ortopedije/ortopedije i traumatologije:

- prostoriju za male operacijske zahvate u lokalnoj anesteziji od najmanje 12 m^2 , s preprostором за прање руку
- prostoriju za postavljanje i uklanjanje imobilizacije od najmanje 12 m^2
- prostoriju za uzimanje mjera i probe ortopedskih pomagala od najmanje 12 m^2 .

Radnici: 1 doktor medicine specijalist ortopedije/ortopedije i traumatologije na 5,5 bolesnika, 2 medicinske sestre specijalisti u kirurškoj djelatnosti ili 2 medicinske sestre na 8 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva specijalistica u kirurškoj djelatnosti ili prvostupnica sestrinstva), 1 prvostupnik fizioterapije na 10 bolesnika, 1 fizioterapeutski tehničar na 20 bolesnika, 1 njegovatelj na 8 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

12) Odjel djelatnosti dermatologije i venerologije:

- prostoriju za mikroskopski pregled i uzimanje materijala od najmanje 9 m^2 .

Radnici: 1 doktor medicine specijalist dermatologije i venerologije na 15 bolesnika, 2 medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 njegovatelj na 10 bolesnika.

U bolničkim odjelima gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar, odnosno osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 doktora medicine specijalista dermatologije i venerologije na 20 bolesnika te 2 medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva).

13) Odjel djelatnosti urologije:

- prostoriju za male operacijske zahvate u lokalnoj anesteziji od najmanje 12 m^2 , s preprostором за прање руку.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist urologije na 8 bolesnika, 2 medicinske sestre specijalist u kirurškoj djelatnosti ili 2 medicinske sestre na 10 bolesnika (od čega 30% prvostupnica sestrinstva specijalistica u kirurškoj djelatnosti ili prvostupnica sestrinstva), 1 njegovatelj na 10 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene.

14) Odjel djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije:

– prostor za fizikalnu terapiju sukladno članku 30. ovoga Pravilnika i prostor za radnu terapiju sukladno članku 31. ovoga Pravilnika.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist fizikalne medicine i rehabilitacije na 15 bolesnika, 1 medicinska sestra na 8 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 prvostupnik fizioterapije na 10 bolesnika, 1 fizioterapeutski tehničar na 20 bolesnika, 1 prvostupnik radne terapije na 10 bolesnika, 1 njegovatelj na 16 bolesnika, a za dežurstva osigurati najmanje 30% radnika redovite smjene. Za specijalizirane programe rehabilitacije ozljeda kralješnice i kraniocerebralnih ozljeda potrebno je osigurati i sljedeće radnike: 1 magistar logopedije na 20 bolesnika, 1 magistar psihologije posebno educiran za rad u rehabilitacijskom timu na 35 bolesnika, 1 magistar socijalnog rada na 35 bolesnika.

15) Odjel djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine:

Odjeli za anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivno liječenje/anesteziologiju, reanimatologiju i intenzivnu medicinu u općoj bolnici moraju imati JIL, a specijalne bolnice mogu osnovati i specijalizirani JIL prema djelatnostima kojima se bave.

Prostor:

- prostor za anesteziološku pripremu od najmanje 26 m² (na dvije operacijske dvorane)
- sobu za buđenje (jedinica za poslijeanestezisku skrb – PACU) – 1 postelja na 2 operacijske dvorane, od najmanje 15 m² po postelji
  - ostali prostori (ostave, sanitarni prostori i dr.) mogu biti zajednički u okviru operacijskih dvorana
  - ambulantu djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja (uključujući i liječenje boli) sukladno članku 11. i 16. ovoga Pravilnika.

JIL mora imati:

- najmanje 6 postelja
- površinu bolesničke sobe od najmanje 20 m² po postelji
- prostoriju za izolaciju od najmanje 25 m² po postelji s pretprostorom od najmanje 3 m²
- središnji nadzor bolesnika s priručnim spremištem sterilnog i nesterilnog materijala te prostorom za pripremu lijekova od najmanje 9 m²
  - spremište potrošnog materijala od najmanje 5 m²
  - prostoriju za čisto od najmanje 12 m²
  - prostoriju za nečisto od najmanje 12 m²
  - radni prostor za liječnike od najmanje 12 m²
  - prostoriju za odmor radnika s pripadajućim sanitarnim čvorom
  - prostoriju za održavanje/testiranje opreme od najmanje 25 m²
  - prostor prijama od najmanje 15 m²
  - propusnik za radnike (po spolu) od najmanje 9 m².

Uz bolesničku postelju, na svim radnim mjestima odjela mora se osigurati 16 uzemljenih utičnica za struju, 3 priključka za vakuum, 4 priključka za kisik, 3 priključka za komprimirani zrak, 1 trofaznu utičnicu za RTG uređaj za svake dvije postelje, sustav za zvanje sestre, priključke za audio i video nadzor, 1 umivaonik s topлом i hladnom tekućom vodom na svake dvije postelje.

U JIL-u je potrebno osigurati središnji prostor s mogućnošću nadzora nad svakim pacijentom, prostor za medicinsku dokumentaciju i potrebnu informatičku opremu.

Oprema:

a) u operacijskoj dvorani i pripremi za anesteziju:

- uređaj za anesteziju s mogućnošću tlačne i volumske ventilacije, automatska i ručna ventilacija, PEEP, monitoring plućnih funkcija, dva isparivača hlapljivih anestetika, priključak na središnji izvod plinova (O₂, N₂O, zrak), rezervni cilindri za plinove, monitoring prepoznavanja i mjerena koncentracije anestetičkih plinova i para, Et CO₂, priključak za središnji sustav odvođenja suviška plinova i para, središnji sustav odvođenja suviška plinova i para u svakoj operacijskoj dvorani, mogućnost sukcijske bolesnika

- za monitoring bolesnika – EKG, pulsna oksimetrija, neinvazivni tlak, invazivni tlak, hemodinamski monitoring, mjerena minutnog volumena (CO) i izvedenih parametara, tjelesna temperatura

- standardni laringoskop uz svaki uređaj za anesteziju, fleksibilni laringoskop na svaki operacijski blok, stolić za reanimaciju s defibrilatorom (najmanje jedan po operacijskom bloku ili jedan na četiri operacijske dvorane), pet perfuzora uz svaki uređaj za anesteziju, sustav za grijanje bolesnika i infuziju, informatički sustav koji povezuje sve uređaje.

b) oprema u JIL-u i sobi za buđenje (PACU):

- za osnovni monitoring bolesnika: frekvencija pulsa, tjelesna temperatura, frekvencija disanja, krvni tlak, vizualna analogna skala, monitoring (modularni sustav, trendovi, alarmi, prikaz krivulja EKG-a, arterijskog tlaka, središnjeg venskog tlaka, hemodinamski monitoring, temperatura, pulsna oksimetrija, kontinuirani monitoring ventilacije, ET CO₂, minutni volumen), respiratori, infuzijske pumpe i perfuzori, pumpe za torakalnu sukiju, laringoskopi za

endotrahealnu intubaciju, EEG, sustav za brzo davanje infuzija i transfuzija, zatvoreni sustav za sukciju bolesnika, grijaci, defibrilator s elektrostimulacijom, informatički sustav, transportni respirator s praćenjem vitalnih funkcija, pokretni RTG uređaj

- soba za buđenje: komplet za transportnu respiraciju s praćenjem vitalnih funkcija i stolić za reanimaciju s defibrilatorom.

Kolica za reanimaciju moraju biti pokretna i moraju sadržavati opremu za reanimaciju, lijekove i potrošni medicinski materijal.

Radnici: 1,5 doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/ specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine po operacijskoj dvorani, 1,5 medicinska sestra specijalist u djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine po operacijskoj dvorani, 3 doktora medicine specijalista anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/ specijalists anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine u JIL-u, 5 medicinskih sestara specijalista u djelatnosti intenzivne njege ili 5 medicinskih sestara po postelji tijekom 24 sata (od čega najmanje 50% prvostupnica sestrinstva specijalistica u djelatnosti intenzivne njege ili prvostupnica sestrinstva), 1 doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/ specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine i 1 medicinska sestra specijalist u djelatnosti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/ anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine u ambulanti anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, 1,5 doktor medicine specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja, specijalist anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine, 2 medicinske sestre specijalistice anesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja/nesteziologije, reanimatologije i intenzivnog liječenja specijalista u djelatnosti anestezije u sobi za buđenje (PACU).

16) Odjel djelatnosti radiologije/kliničke radiologije:

U bolnici koja obavlja djelatnost radiologije ista mora osigurati uvjete propisane odredbom članka 2. – 9. te članka 16. ovoga Pravilnika.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist radiologije/kliničke radiologije, 2 stručna prvostupnika radiološke tehnologije i 1 medicinska sestra.

Za potrebe djelatnosti radiologije u bolnicama u kojima jeo snovan telemedicinski pristupni centar, odnosno osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra, u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 prvostupnika radiološke tehnologije.

17) Odjel djelatnosti palijativne skrbi:

U bolnici koja obavlja djelatnost palijativne skrbi uz uvjete iz članka 52. stavaka 1., 3., i 4. potrebno je osigurati:

- bolesničku sobu, koja uz uvjete iz članka 51. stavka 2., stavka 7. podstavaka 3., 4. i 5., te stavka 10. ovoga Pravilnika, može imati najviše 3 postelje, bolesničke sobe moraju biti opremljene posteljama sa antidekubitalnim madracima i koje se mogu odijeliti paravanima te imati sanitarni čvor (jedan na dvije sobe). Sobe moraju biti uređene na način da nalikuju prostorijama za stanovanje i moraju imati ležaj ili naslonjač za rasklapanje ili naslonjač i podložak za noge, za noćni smještaj pacijentove obitelji

- kupaonicu s kadom i opremom za prijenos i pranje teže pokretnog bolesnika s pristupom s tri strane, odnosno pokretnom kadom za kupanje palijativnog bolesnika i plastično korito za pranje kose na krevetu

- prostoriju koja osigurava privatnost (tzv. »tiha soba«)
- priručnu čajnu kuhinju
- prostoriju za dnevni boravak
- prostoriju za smještaj umrle osobe i oprštanje od nje (na odjelima sa više od 10 postelja).

Radnici: 1 doktor medicine specijalist s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi, na 10 bolesnika, 2 medicinske sestre s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi na 6 bolesnika (od čega 15% prvostupnica sestrinstva), 1 prvostupnik fizioterapije s posebnom edukacijom iz palijativne skrbi na 20 bolesnika, magistar socijalnog rada s posebnom

edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi, doktor medicine specijalist psihijatrije ili magistar psihologije s posebnom edukacijom za pristup bolesniku, 1 njegovatelj na 6 bolesnika, radni terapeut s posebnom edukacijom za pristup bolesniku na palijativnoj skrbi na raspolaganju.

U bolnici koja za djelatnost palijativne skrbi ima postelje integrirane na drugim odjelima, soba za palijativnu skrb može imati najviše 3 postelje opremljene s antidekubitalnim madracima, pri čemu je potrebno osigurati jedan kompresijski antidekubitalni madrac na svaka tri antidekubitalna madraca koje se mogu odijeliti paravanima. Sobe trebaju biti uređene na način da nalikuju prostorijama za stanovanje.

Za obavljanje djelatnosti palijativne skrbi u domu zdravlja potrebno je osigurati obveznu superviziju potporu radnicima najmanje jednom mjesečno.

Bolnička ljekarna

Članak 54.

(1) Bolnica mora ustrojiti bolničku ljekarnu.

(2) Bolničke ljekarne u bolnicama 0. I. i II. kategorije moraju imati:

– prostoriju za izdavanje lijekova i medicinskih proizvoda od najmanje 35 m^2

– laboratorij od najmanje 35 m^2

– prostoriju za rad u čistom ili aseptički prostor od najmanje 10 m^2

– prostoriju za analize tvari od najmanje 10 m^2

– prostoriju za izradu galenskih i magistralnih pripravaka od najmanje 15 m^2

– praonicu posuđa od najmanje 6 m^2

– skladišni prostor s pristupnom rampom od najmanje 60 m^2

– prostor za čuvanje lakohlapljivih i lakozapaljivih tekućina/odgovarajući ormar za čuvanje lakohlapljivih i lakozapaljivih tekućina od najmanje 4 m^2

– sobu voditelja od najmanje 10 m^2

– prostoriju za dežurstvo (ako bolnička ljekarna ima neprekidan rad)

– poseban izdvojen prostor za elektivne djelatnosti koji udovoljava pravilima dobre ljekarničke prakse, pravilima dobre proizvođačke prakse za galenski laboratorij (ako bolnička ljekarna izrađuje parenteralne otopine, priprema totalnu parenteralnu prehranu, vrši raspodjelu jedinične terapije, priprema antineoplastične lijekove) te pravilima dobre laboratorijske prakse

– garderobu i prostor za radnike

– sanitarni čvor za radnike

– prostor za selektivno odlaganje rublja i otpada od najmanje 6 m^2 .

(3) Bolničke ljekarne u bolnicama III. i IV. kategorije i ostale moraju imati:

– prostoriju za izdavanje lijekova i medicinskih proizvoda od najmanje 20 m^2

– laboratorij od najmanje 20 m^2

– praonicu posuđa od najmanje 6 m^2

– prostoriju za smještaj i čuvanje lijekova od najmanje 30 m^2

– prostor za dostavu i preuzimanje lijekova od najmanje 5 m^2

– prostor za čuvanje lakohlapljivih i lakozapaljivih tekućina/odgovarajući ormar za čuvanje lakohlapljivih i lakozapaljivih tekućina od najmanje 4 m^2

– sobu voditelja od najmanje 5 m^2

– poseban izdvojen prostor za elektivne djelatnosti koji udovoljava pravilima dobre ljekarničke prakse, pravilima dobre proizvođačke prakse za galenski laboratorij (ako bolnička ljekarna izrađuje parenteralne otopine, priprema totalnu parenteralnu prehranu, vrši raspodjelu jedinične terapije, priprema antineoplastične lijekove) te pravilima dobre

laboratorijske prakse, ako obavlja elektivne djelatnosti

- garderobu i prostor za radnike
- sanitarni čvor za radnike
- prostor za selektivno odlaganje rublja i otpada od najmanje 6 m².

(4) Ako bolnička ljekarna izrađuje antineoplastične lijekove mora imati izdvojeni prostor od najmanje 55 m², koji sadrži:

- prostor za prijam antineoplastičnih lijekova
- međuprostor sa zračnom branom
- klimatizirani prostor za prijam i skladištenje antineoplastičnih lijekova, za potrošni materijal i potrebne infuzijske otopine
- prostor za oblačenje i odlaganje radne odjeće i obuće za središnju pripravu
- međuprostor sa zračnom branom ispred čistog prostora
- aseptični prostor za pripravu antineoplastičnih lijekova od najmanje 20 m² s najmanje jednim biosigurnosnim ormarićem (BSO), a za svaki dodatni BSO potrebno je osigurati dodatnih 5 m²
- prostoriju za administrativne poslove.

(5) Bolnička ljekarna u bolnicama 0., I. i II. kategorije moraju imati sljedeću opremu:

- računalo s pisačem, priključak na Internet, odgovarajuću opremu namijenjenu ljekarni za smještaj i čuvanje lijekova, medicinskih proizvoda i ljekovitih tvari u prostoriji za izdavanje lijekova, laboratoriju i skladišnom prostoru
- laboratorijski pribor i posuđe za izradu magistralnih i galenskih pripravaka: laboratorijske čaše, menzure, pistile, patene, tarionike, staklene štapiće, špatule, žlice; kartice za dijeljenje prašaka, pribor za filtraciju, termometar, alkoholometar, 2 precizne vase s točnošću od 0,1 g i 0,01 g, grijalo, vodenu kupelj
- laboratorijski pribor za identifikaciju tvari sa setom reagensa: epruvete, stalak, graduirane pipete, lijevke male, lončić za žarenje, Erlenmayer tikvice 50 ml i 100 ml, porculansku zdjelicu, azbestnu mrežicu, indikatore Ph vrijednosti i/ili spektrofotometar i/ili pribor za tankoslojnu kromatografiju i/ili uređaj za određivanje tališta
- za rad u čistom prostoru za pripravu aseptičkih i sterilnih pripravaka prema Pravilniku o dobroj proizvođačkoj praksi
- za izradu supozitorija i vagitorija: kalupi za lijevanje

- opremu za čuvanje lijekova: odgovarajući metalni ormari sef izvedbe za čuvanje droga i lijekova koji sadrže droge, hladnjak za lijekove za koje je propisano čuvanje na temperaturi od 2 – 8 °C hladnjak ili klimatizirani prostor za lijekove za koje je propisano čuvanje na temperaturi od 8 – 15 °C. Svi hladnjaci i klimatizirani prostori moraju imati ugrađen sustav za mjerjenje ili opremu za mjerjenje, očitavanje i mogući ispis temperatura radi stalnog praćenja uvjeta čuvanja lijekova i medicinskih proizvoda. Za ostale lijekove i medicinske proizvode treba osigurati čuvanje na temperaturi od 15 – 25 °C

- sterilizator za suhu sterilizaciju
- digestor
- kolica za prijevoz i raspodjelu lijekova, kolica za odvoz posebnog otpada.

(6) Bolnička ljekarna u bolnicama III. i IV. kategorije i ostale moraju imati sljedeću opremu:

- računalo s pisačem, priključak na Internet, odgovarajuću opremu namijenjenu ljekarni za smještaj i čuvanje lijekova, medicinskih proizvoda u prostoriji za izdavanje lijekova i skladištu
- odgovarajući metalni ormari sef izvedbe za čuvanje droga i lijekova koji sadrže droge
- hladnjak za lijekove za koje je propisano čuvanje na temperaturi od 2 – 8 °C
- hladnjak ili klimatizirani prostor za lijekove, za koje je propisano čuvanje na temperaturi od 8 – 15 °C.

(7) Svi hladnjaci i klimatizirani prostori moraju imati ugrađen sustav za mjerjenje ili opremu za mjerjenje, očitavanje i mogući ispis temperatura radi stalnog praćenja uvjeta čuvanja lijekova i medicinskih proizvoda. Za ostale lijekove i medicinske proizvode treba osigurati čuvanje na temperaturi od 15 – 25 °C.

(8) Ako bolnička ljekarna obavlja elektivne djelatnosti mora imati opremu određenu prema pravilima dobre ljekarničke prakse, pravilima dobre prakse za galenske laboratorije, pravilima dobre proizvođačke prakse i pravilima dobre laboratorijske prakse:

- za izradu infuzijskih i injekcijskih otopina
- za raspodjelu jedinične terapije
- za pripremu totalne parenteralne prehrane
- za pripremu antineoplastičnih lijekova.

(9) Bolničke ljekarne moraju imati stručne knjige i priručnike te knjige evidencije prema posebnim propisima.

(10) Radnici:

- u bolničkoj ljekarni u bolnicama 0., I. i II. kategorije: 1 magistar farmacije specijalist ili 1 magistar farmacije i 2 farmaceutska tehničara
  - u slučaju 24-satnog dežurstva gornji se normativ za magistra farmacije specijalistu množi s faktorom 1,5
  - u bolničkoj ljekarni u bolnicama III. i IV. kategorije i ostalim: 1 magistar farmacije specijalist ili 1 magistar farmacije i 1 farmaceutski tehničar.

(11) Ako bolnička ljekarna obavlja elektivne djelatnosti moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti u pogledu radnika:

I.

Za izradu infuzijskih i injekcijskih otopina:

- 1 magistar farmacije specijalist farmaceutske tehnologije ili 1 magistar farmacije s najmanje 5 godina iskustva na tim poslovima
  - 1 magistar farmacije specijalist ispitivanja i kontrole lijekova ili 1 magistar farmacije s najmanje 5 godina iskustva na tim poslovima
  - 2 farmaceutska tehničara.

II.

Za raspodjelu jedinične terapije – na svakih 50 bolesničkih postelja:

- 1 magistar farmacije specijalist iz kliničke farmacije – bolničko ljekarništvo ili 1 magistar farmacije s najmanje 5 godina iskustva na tim poslovima
  - 1 farmaceutski tehničar.

III.

Za izradu totalne parenteralne prehrane:

- 1 magistar farmacije – specijalist farmaceutske tehnologije/specijalist kliničke farmacije-bolničko ljekarništvo ili 1 magistar farmacije s najmanje 5 godina iskustva na tim poslovima
  - 1 farmaceutski tehničar.

IV.

Za pripremu antineoplastičnih lijekova do 40 pripravaka dnevno:

- 1 magistar farmacije specijalist iz kliničke farmacije-bolničko ljekarništvo/specijalist farmaceutske tehnologije ili 1 magistar farmacije s najmanje 5 godina iskustva na tim poslovima
  - 2 farmaceutska tehničara.

(1) Sterilizaciju je potrebno osigurati u odjelima i ambulantama koje koriste instrumente koje je potrebno sterilizirati.

(2) Za središnju sterilizaciju potrebno je osigurati:

- prostoriju za izdavanje sterilnog materijala od najmanje 6 m²
- propusnik za radnike, od najmanje 3 m²
- prostoriju za prihvati i pranje instrumenata od najmanje 6 m²
- prostoriju za dezinfekciju instrumenata od najmanje 9 m²
- prostoriju za pripremu rublja i instrumenata za sterilizaciju, od najmanje 9 m²
- prostoriju za pripremu rukavica od najmanje 3 m²
- prostoriju za sterilizaciju od najmanje 12 m²
- prostoriju za spremanje sterilnog materijala od najmanje 6 m²
- prostoriju za radnike od najmanje 9 m²
- sanitarni čvor za radnike.

(3) Prostor za sterilizaciju mora se izvesti u predtlaku prema okolnim prostorima.

(4) Oprema: uvjetovana je postupcima sterilizacije koji se obavljaju u zdravstvenoj ustanovi, a normirana na temelju JST (jedinice sterilizacije koja označava količinu materijala za sterilizaciju volumena 54 litre ili paketa dimenzija 60x30x30).

(5) Radnici: 1 prvostupnica sestrinstva posebno educirana za poslove sterilizacije i dvije medicinske sestre na svakih 50 JST.

Mikrobiološki laboratorij

Članak 56.

(1) Ako bolnica obavlja djelatnost mikrobiologije, laboratorij mora ispunjavati sljedeće uvjete u pogledu prostora:

- čekaonicu za polikliničke bolesnike od najmanje 9 m²
- prostoriju za uzimanje uzoraka od polikliničkih bolesnika spojenu sa sanitarnim čvorom s preprostorijom za uzimanje uzoraka mokraće i stolice od najmanje 9 m²
- prostoriju za primanje uzoraka i izdavanje nalaza od najmanje 9 m²
- prostor za obradu uzoraka s izolacijom uzročnika iz sigurnosne grupe II od najmanje 40 m²
- ako laboratorij radi dijagnostiku metodama molekularne biologije, potrebno je osigurati još najmanje tri odvojene prostorije (prostorija za pripremu reagensa, prostorija za amplifikaciju, prostorija za detekciju amplifikata) od najmanje 3 m²
- prostoriju za dekontaminaciju zaraznog materijala od najmanje 9 m²
- prostoriju za pranje i sterilizaciju laboratorijskog posuđa od najmanje 9 m²
- prostorija za pripremu mikrobioloških podloga i reagensa od najmanje 12 m²
- prostoriju za pohranu podloga i reagensa ili priručno skladište za gotove podloge (ili hladnu komoru) i nezapaljive reagense od najmanje 9 m²
- garderobu za osoblje
- prostoriju voditelja od najmanje 12 m²
- prostoriju za liječnike
- prostoriju za radnike
- sanitarni čvor s tušem za radnike
- sanitarni čvor za bolesnike.

(2) Mikrobiološki laboratorij mora u termostatima i hladnjacima te ledenicama imati sustav očitanja ispisa temperatura tijekom rada uređaja.

(3) Oprema: sitni pribor za osnovne mikrobiološke pretrage: bakteriološke ušice, pincete, pipete, dispenzore za antibiotike i drugo, laboratorijske lupe (povećala) s rasvjetom, laboratorijsko staklo, jednokratno plastično posuđe, plamenike, hladnjak +4 °C, ledenica -20 °C, termostat +37 °C, sterilizator za suhu sterilizaciju, autoklav, binokularni mikroskop s imerzijom i suhim sustavom i rasvjetom, stolnu laboratorijsku centrifugu, analitičku i običnu vagu, lonce za anaerobni uzgoj bakterija ili anaerobni termostat, opremu za serologiju, uređaj za automatsku obradu primarno sterilnih uzoraka, vodenu kupelj, pH metar, denzitometar, ekshaustor za pripremu parazitoloških preparata te laboratorijske stolce i namještaj, perilicu laboratorijskog posuđa.

(4) Mikrobiološki laboratorij mora imati biosigurnosni kabinet tip II (BSL II).

(5) Radnici: 1 doktor medicine specijalist mikrobiologije/kliničke mikrobiologije, 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike, 1 zdravstveno-laboratorijski tehničar.

Citološka djelatnost

Članak 57.

(1) Osim uvjeta iz članka 24. ovoga Pravilnika, u bolnici koja obavlja djelatnost citologije za obradu i analizu donesenog materijala, laboratorij mora ispunjavati i sljedeće uvjete:

- prostoriju za obradu donesenih citoloških uzoraka od najmanje 6 m²
- prostoriju za mikroskopiranje za liječnike od najmanje 9 m² a ako u tom prostoru radi više radnika, za svakog sljedećeg potrebno je osigurati dodatnih 4 m²
- prostoriju za mikroskopiranje za citotehničare od najmanje 9 m², ako u tom prostoru radi više radnika, za svakog sljedećeg potrebno je osigurati dodatnih 4 m²
- prostoriju za arhiviranje i administraciju od najmanje 6 m²
- priručno skladište za lakozapaljivi materijal od najmanje 2,5 m²
- prostoriju za voditelja
- sanitarni čvor za radnike.

(2) Citološka djelatnost u kojoj se osim donesenog materijala obrađuje i analizira materijal uzet od pacijenta u laboratoriju mora uz prostorije iz stavka 1. ovoga članka imati i:

- čekaonicu od najmanje 9 m²
- prostoriju za pregled pacijenata i uzimanje uzorka od najmanje 12 m²
- sanitarni čvor za pacijente.

(3) Radnici: 1 doktor medicine specijalist kliničke citologije/patologije i citologije, 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike-citotehnolog, 1 zdravstveno-laboratorijski tehničar-citoskriner.

Transfuzijska djelatnost

Članak 58.

(1) U bolnici koja ima transfuzijsku jedinicu, ta jedinica mora ovisno o vrsti i opsegu transfuzijske djelatnosti koju obavlja, ispunjavati sljedeće uvjete u pogledu prostora:

- prostor za vađenje uzoraka krvi pacijentima i trudnicama od najmanje 12 m²
- prostor za prijam zahtjeva za prijetransfuzijsko testiranje i transfuzijsko liječenje te uzimanje uzorka krvi za testiranja od najmanje 10 m²
- prostor za zaprimanje i izdavanje krvnih pripravaka i lijekova iz krvi od najmanje 10 m²
- prostor za arhivu od najmanje 10 m²
- prostor za testiranje na biljege krvlju prenosivih zaraznih bolesti bolesnika i trudnica od najmanje 16 m²
- tri prostorije za molekularna testiranja pacijenata i trudnica od najmanje 20 m² ukupno
- tri prostorije za HLA tipizaciju pacijenata i trudnica od najmanje 40 m² ukupno
- prostoriju za ispitivanja trombocita i leukocita od najmanje 16 m²

- prostor za čuvanje krvnih pripravaka i lijekova iz krvi od najmanje 10 m^2 , a za svakih dodatnih 20 000 krvnih pripravaka godišnje još najmanje 6 m^2
  - prostore za imunohematoško prijetransfuzijsko ispitivanje uzorka krvi pacijenata i trudnica za rutinski rad i za rad u dežurnoj službi od najmanje 16 m^2 (za dodatne 24 000 uzorka obrađenih godišnje još 8 m^2)
  - prostoriju za testove ispitivanja hemostaze od najmanje 16 m^2
  - prostor za aferezno liječenje od najmanje 16 m^2
  - ambulantu za specijalističko-konzilijarnu djelatnost od najmanje 10 m^2
  - čekaonicu za pacijente i trudnice od najmanje 9 m^2
  - sanitarni čvor za pacijente i trudnice
  - sanitarni čvor za radnike
  - garderobu za radnike
  - prostor za radnike
  - prostoriju za voditelja od najmanje 12 m^2
  - priručno skladište materijala od najmanje 6 m^2 .
- (2) Oprema:
  - oprema za čuvanje i izdavanje krvnih pripravaka:
  - agitator za koncentrate trombocita
  - hladnjak za čuvanje i izdavanje krvnih pripravaka na $+4^\circ\text{C}$
  - zamrzivač za čuvanje svježe zamrznute plazme na -30°C
  - uređaj za suho otapanje plazme
  - kolica za prijevoz krv i krvnih sastojaka
  - oprema za ispitivanje biljega na krvlju prenosive zarazne bolesti:
  - hladnjak na $+40^\circ\text{C}$ za uzorke
  - hladnjak na $+40^\circ\text{C}$ za reagense
  - zamrzivač za čuvanje uzorka bolesnika na -250°C
  - stolna centrifuga
  - sustav za automatsko testiranje na biljege krvlju prenosivih zaraznih bolesti
  - oprema za imunohematoško ispitivanje eritrocita:
  - hladnjak na $+40^\circ\text{C}$ za uzorke
  - hladnjak na $+40^\circ\text{C}$ za reagense
  - zamrzivač za čuvanje uzorka bolesnika na -250°C
  - laboratorijska stolna centrifuga za epruvete
  - sustav za manualni rad u mikrokarticama
  - sustav za automatizirano imunohematoško ispitivanje
  - termostat/kupelj
  - laboratorijska oprema za ispitivanje hemostaze
  - laboratorijska oprema za imunohematoško ispitivanje trombocita i leukocita
  - laboratorijska oprema za HLA tipizaciju
  - laboratorijska oprema za PCR
  - oprema za kondicioniranje zraka u laboratorijskim prostorima kojom se ostvaruju od proizvođača propisani uvjeti temperature i strujanja zraka za rad postavljenih uređaja
    - informatička oprema za obradu i pohranjivanje podataka i uključivanje u bolnički i nacionalni transfuzijski informatički sustav.

(3) Radnici: na svakih 5000 godišnje izdanih doza krvnih pripravaka ili lijekova iz krvi potreban je najmanje 1 doktor medicine specijalist transfuzijske medicine i 2 prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike/prvostupnice sestrinstva. Za potrebe 24 satnog dežurstva potrebno je dodatno osigurati: 2 prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike i 1 prvostupnicu sestrinstva.

(4) Uz ispunjavanje uvjeta u pogledu radnika iz stavka 3. ovoga članka:

– za ispitivanje biljega na krvlju prenosivih zaraznih bolesti bolesnika i trudnica potreban je i 1 doktor medicine specijalist medicinske mikrobiologije ili magistar medicinske biokemije i laboratorijske medicine i 2 prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike/prvostupnice sestrinstva

– za imunohematološko ispitivanje bolesnika i trudnica potreban je i 1 doktor medicine specijalist transfuzijske medicine i 2 prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike/prvostupnice sestrinstva na svakih 24 000 obrađenih uzoraka godišnje

– u transfuzijskim jedinicama u kojima je osnovan telemedicinski pristupni centar, odnosno osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra za potrebe imunohematološkog ispitivanja u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike ili 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike na svakih 24 000 obrađenih uzoraka godišnje

– za ispitivanje hemostaze potreban je i 1 doktor medicine specijalist transfuzijske medicine i 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike/prvostupnica sestrinstva

– za HLA ispitivanja potreban je i 1 doktor medicine specijalist transfuzijske medicine i 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike

– za rad u EFI akreditiranom HLA laboratoriju s organiziranim pripravnošću potreban je i 1 doktor medicine specijalist transfuzijske medicine te 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike

– za ispitivanje trombocita i leukocita potreban je i 1 doktor medicine specijalist transfuzijske medicine i 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike/prvostupnica sestrinstva

– za molekularno testiranje potreban je i 1 doktor medicine specijalist transfuzijske medicine i 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike

– za postupke afereze potreban je i 1 doktor medicine specijalist transfuzijske medicine i 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike/prvostupnica sestrinstva.

(5) Zdravstvene ustanove koje čuvaju i izdaju krvne pripravke, a nemaju bolničku transfuzijsku jedinicu, moraju u pogledu opreme za čuvanje i imunohematološko ispitivanje osigurati uvjete iz stavka 2. podstavka 1. i 3. ovoga članka te sa zdravstvenom ustanovom koja ima najmanje bolničku transfuzijsku jedinicu sklopiti ugovor o obavljanju kontinuiranog stručnog nadzora.

(6) Svi radnici koji obavljaju transfuzijsku djelatnost moraju biti kvalificirani za izvođenje zadataka i mora im se osigurati redovna, pravovremena i prikladna edukacija.

(7) Zdravstvene ustanove koje provode transfuzijsko liječenje moraju uspostaviti i održavati sustav kvalitete za transfuzijsku djelatnost temeljen na dobroj praksi i održavati dokumentaciju o operacijskim postupcima, smjernicama, izobrazbi, priručnicima i obrascima za izvešća.

(8) Bolničke transfuzijske jedinice moraju osigurati uvjete čuvanja, izdavanja i prijevoza krvi i krvnih pripravaka prema sljedećim zahtjevima:

– čuvanje:

– prostori za čuvanje krvnih pripravaka moraju biti odvojeni i u slijedu koji isključuje križanje putova. Veličina prostorija ovisi o broju hladnjaka, ledenica, agitatora trombocita koja omogućavaju nesmetano i kvalitetno čuvanje doza krvi.

Uvjeti čuvanja za krvne pripravke u tekućem stanju

Pripravak	Temperatura na kojoj se čuva	Maksimalno vrijeme čuvanja
Koncentrati eritrocita i puna krv (ako se upotrebljava za transfuziju kao puna krv)	+2 do +6 °C	28 do 49 dana, ovisno o postupcima primjenjenim za prikupljanje, preradu i pohranu

Koncentrati trombocita	+20 do +24 °C	5 dana; mogu se čuvati 7 dana ovisno o otkrivanju ili smanjenju kontaminacije bakterijama
Koncentrati granulocita	+20 do +24 °C	24 sata

Uvjeti čuvanja za krvne pripravke pohranjene zamrzavanjem (krioprezervacijom)

Krvni pripravak	Uvjeti i trajanje čuvanja
Koncentrati eritrocita	Do 30 godina, ovisno o postupcima prikupljanja, prerade i pohranjivanja
Koncentrati trombocita	Do 24 mjeseci, ovisno o postupcima prikupljanja, prerade i pohranjivanja
Plazma i krioprecipitat	Do 36 mjeseci, ovisno o postupcima prikupljanja, prerade i pohranjivanja

Krioprezervirane koncentrati eritrocita i trombocita moraju se nakon otapanja prirediti (resuspendirati) u prikladnom mediju. Dopušteno razdoblje čuvanja nakon otapanja ovisi o upotrijebljenoj metodi.

– prijevoz i izdavanje

– prijevoz i izdavanje krvi i krvnih pripravaka moraju se u svim fazama obavljati u uvjetima koji održavaju integritet proizvoda. Spremniči za prijevoz moraju biti odgovarajuće označeni. Za postizanje osiguranja kvalitete krvi i krvnih pripravaka zdravstvene ustanove koje provode transfuzijsko liječenje moraju imati kvalificiranu osobu za osiguranje kvalitete. Osoba mora biti uključena u sve aspekte kontrole, te provoditi procjenu i odobravati sve odgovarajuće dokumente povezane s kvalitetom.

(9) Sve prostorije i oprema koji imaju utjecaj na kvalitetu i sigurnost krvi i krvnih pripravaka moraju biti kvalificirani, a svi postupci, prije uvođenja validirani, te ponovno validirani u pravilnim vremenskim razmacima koji se određuju na osnovi aktivnosti.

(10) Bolničke transfuzijske jedinice moraju osigurati sljedivost krvi i krvnih pripravaka putem preciznih postupaka identifikacije i vođenja evidencije.

(11) Sustav sljedivosti koji se primjenjuje mora omogućiti ulaženje u trag krvi i krvnim pripravcima od darivatelja do njihovog transfundiranja primatelju ili uništavanja.

(12) Evidencija bolničkih transfuzijskih jedinica mora sadržavati sljedeće podatke:

- Identifikacija dobavljača krvnog pripravka
- Identifikacija izdanog krvnog sastojka
- Identifikacija primatelja transfuzije
- Potvrda o uništenju za doze koje nisu transfundirane
- Datum transfuzije ili uništenja (godina/mjesec/dan)
- Lot broj krvnog pripravka.

(13) Bolničke transfuzijske jedinice obvezne su uspostaviti postupak verifikacije za svaku izdanu dozu krvi ili krvnoga pripravka za transfuziju, nadzirući da je svaka izdana doza transfundirana namijenjenom primatelju, a ako nije transfundirana, verificirati njezino odlaganje/uništavanje.

(14) Bolničke transfuzijske jedinice obvezne su čuvati podatke iz stavka 12. ovoga članka najmanje 30 godina, na prikladnome i čitljivome mediju za pohranu podataka, kako bi se osigurala sljedivost.

(15) Zdravstvene ustanove koje provode transfuzijsko liječenje moraju uspostaviti postupke vođenja i čuvanja dokumentacije o transfuziji svakog krvnog pripravka te u slučaju ozbiljne štetne reakcije povezane s kvalitetom i sigurnosti krvi i krvnih pripravaka bez odlaganja obavijestiti ovlaštenu zdravstvenu ustanovu za proizvodnju krvnih pripravaka koja je raspodijelila pripravak i nadležnu ustrojstvenu jedinicu ministarstva nadležnog za zdravstvo.

(16) Zdravstvene ustanove koje provode transfuzijsko liječenje moraju uspostaviti postupke vođenja i čuvanja dokumentacije za svaki ozbiljni štetni događaj. Ustanove moraju bez odlaganja obavijestiti nadležnu ustrojstvenu jedinicu ministarstva nadležnog za zdravstvo o svakom ozbilnjom štetnom događaju koji može utjecati na kvalitetu i sigurnost krvi i krvnih pripravaka, uključivo opskrbu pripravcima.

(17) Zdravstvene ustanove koje provode transfuzijsko liječenje dostavljaju ministarstvu nadležnom za zdravstvo godišnje izvješće o svim ozbiljnim štetnim reakcijama i svim ozbiljnim štetnim događajima. Zdravstvene ustanove koje provode transfuzijsko liječenje dostavljaju Hrvatskom zavodu za transfuzijsku medicinu godišnje izvješće o ozbiljnim štetnim reakcijama i ozbiljnim štetnim događajima vezanim za kvalitetu i sigurnost pripravaka. Izvješća se dostavljaju do 30. travnja tekuće godine, za prethodnu godinu.

(18) Obavijesti i godišnje izvješće iz stavaka 12., 15. i 16. dostavljaju se na obrascima utvrđenim pravilnikom kojim se uređuje sustav sljedivosti krvnih pripravaka i praćenja ozbiljnih štetnih događaja i ozbiljnih štetnih reakcija.

(19) Bolničke transfuzijske jedinice moraju poduzeti sve mjere kako bi osigurale da podaci, uključujući prikupljene genetske informacije, kojima treće strane imaju pristup, budu anonimni, kako ne bi bila moguća identifikacija darivatelja. U tu svrhu, mora se osigurati:

- uspostavljanje mjera zaštite podataka kao i zaštita protiv neovlaštenog dodavanja, brisanja ili modifikacije darivateljevih podataka, mjera zaštite podataka o odbijanju darivanja i mjera zaštite pri prijenosu informacija
- uspostavljanje procedura za usklađivanje podataka u slučajevima neusklađenosti
- zaštitu od neautoriziranog objavljivanja podataka tijekom osiguranja sljedivosti darivanja.

Djelatnost patologije

Članak 59.

(1) U bolnici u kojoj se obavlja djelatnost patologije moraju u pogledu prostora biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- prostor za preuzimanje, procesiranje i uklapanje preparata od najmanje 30 m²
- prostor za rezanje preparata od najmanje 40 m²
- prostor specijalnoga histopatološkog laboratorija od najmanje 13 m²
- prostor laboratorijskog ureda od najmanje 20 m²
- prostor za čuvanje i pripravu kemikalija od najmanje 13 m²
- prostor odlaganja stakala i parafinskih blokova od najmanje 7,5 m²
- prostor skladišta od najmanje 7,5 m²
- prostoriju za preuzimanje i pregled umrlih od najmanje 10 m²
- prostoriju za čuvanje umrlih s rashladnim uređajem od najmanje 15 m²
- prostoriju za obdukciju od najmanje 10 m²
- prostoriju za prijam članova obitelji i administrativne poslove od najmanje 6 m²
- prostoriju za izlaganje umrlih od najmanje 8 m²
- prostor za spemanje tkiva uzetih tijekom obdukcije od najmanje 6 m²
- prostoriju za voditelja od najmanje 12 m²
- prostoriju za liječnika od najmanje 9 m²
- prostoriju za radnike
- prostoriju za presvlačenje i tuširanje radnika od najmanje 3 m²
- sanitarni čvor za radnike.

(2) Ovisno o vrsti i opsegu djelatnosti patologije, laboratorij može imati prostor za kriostat od najmanje 6 m² te prostor za imunohistokemijsko bojenje od najmanje 10 m².

(3) Oprema laboratorija: binokularni mikroskopi, histokinet za obradu materijala, stol za uklapanje tkiva s tekućim parafinom, kriostat, najmanje tri mikrotoma, radni stol s ventilacijom prostora za preuzimanje materijala, hladnjak sa zamrzivačem, reagensi (fiksativi, boje, alkoholi, ksilol i slično), laboratorijsko posuđe, pipete, najmanje tri vodene kupelji, kirurški pribor za preuzimanje tkiva, predmetna i pokrovna stakla, mediji za uklapanje, laboratorijski sat, metalni ormari za lakozapaljive tekućine, ormari za arhiviranje nalaza, ormari za arhiviranje preparata, police za arhiviranje parafinskih blokova, termostat, posude za bojenje u prostoru s ventilacijom (ili stroj za automatsko bojenje tkiva), računalno s pisačem.

(4) Oprema obduktijskog dijela: obduktijski stol, pokretni stol s potrebnim instrumentima, pokretno reflektorno svjetlo, pribor za odlaganje uzoraka tkiva, bazen za pranje, zaštitna odjeća, mikroskop i sredstva potrebna za mikroskopiranje, posude i sredstva za čuvanje preparata.

(5) Radnici: 1 doktor medicine specijalist patologije/patologije i citologije, 2 prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike.

Djelatnost specijalističkog medicinsko-biokemijskog laboratorija

Članak 60.

(1) Specijalistički medicinsko-biokemijski laboratorij u bolnici mora u pogledu prostora imati:

- čekaonicu od najmanje 18 m^2
- prostoriju za prijam pacijenata i materijala od najmanje 12 m^2
- prostor radnog dijela laboratorija (površine $0,5\text{ m}^2$ po bolesničkoj postelji ili u poliklinici površine 10 m^2 po jednoj specijalističkoj ambulanti)
- spremište od najmanje 8 m^2 u poliklinici ili $0,05\text{ m}^2$ po bolesničkoj postelji u bolnici
- prostoriju za pranje, sušenje i sterilizaciju posuđa od najmanje 10 m^2
- prostoriju za administrativne poslove od najmanje 18 m^2
- prostoriju za voditelja laboratorija
- prostoriju za radnike
- garderobu za radnike
- sanitarni čvor za pacijente
- sanitarni čvor za radnike.

(2) Oprema: računalo s pisačem, hladnjaci s mogućnošću kontroliranja temperature, hladnjak (-70 °C), laboratorijski namještaj, stolac za pacijenta ili ležaj za uzimanje materijala, sterilizator, autoklav, termostat, deionizator, analitička vaga, centrifuga, stroj za pranje laboratorijskog posuđa, svjetlosni mikroskop, hematološki brojač (18 parametara), spektrofotometar (340 – 700 nm) – termostatiran, biokemijski analizator s elektrolitskom jedinicom, osmometar, uređaj za acidobazni status, atomski apsorpcijski spektrometar, uređaj za elektroforezu, nefelometar ili turbidimetar, imunokemijski analizator (EIA, LIA, FPIA), laboratorijska oprema za ispitivanje hemostaze, mikroskop s faznim kontrastom i UV, sustav za tankoslojnu kromatografiju, centrifuga s hlađenjem. Ako je osigurano uklanjanje biološkog otpada i priprema demineralizirane vode (ugovorni odnos s odgovarajućom ustanovom) autoklav i deionizator nisu obvezni.

(3) Radnici: 1 specijalist medicinske biokemije i laboratorijske medicine, 1 prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike, 1 zdravstveno-laboratorijski tehničar.

Članak 61.

Zdravstvene ustanove koje se bave specifičnim programima dijagnostike, liječenja i rehabilitacije moraju prostor, medicinsko-tehničku opremu i radnike osigurati u skladu s posebnim propisima.

Državni zdravstveni zavodi

Članak 62.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

(1) Za obavljanje djelatnosti iz svog djelokruga Hrvatski zavod za javno zdravstvo mora imati odgovarajući broj:

- prostorija za rad djelatnosti epidemiologije karantenskih i drugih zaraznih bolesti
- prostorija za rad djelatnosti epidemiologije kroničnih nezaraznih bolesti
- prostorija za rad djelatnosti javnog zdravstva
- prostorija za rad djelatnosti promicanja zdravlja
- prostorija za rad djelatnosti zdravstvene ekologije

- prostorija za rad djelatnosti mikrobiologije
- prostorija za rad djelatnosti školske i adolescentne medicine
- prostorija za rad djelatnosti mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti.

(2) Hrvatski zavod za javno zdravstvo za obavljanje djelatnosti propisanih zakonom mora imati uz navedene prostorije i laboratorije opremljene odgovarajućom medicinsko-tehničkom opremom (mikrobiološki, toksikološki, kemijski, GMO) za praćenje, analizu, nadzor i znanstvena istraživanje zdravstvenog stanja stanovništva, zdravstvene ispravnosti hrane za ljude i životinje i predmeta opće uporabe, uzroka pojave i širenja zaraznih i nezaraznih bolesti te utjecaja ekoloških faktora na zdravlje.

(3) Hrvatski zavod za javno zdravstvo mora osigurati odgovarajući prostor i medicinsko-tehničku i drugu opremu po pojedinim djelatnostima, sukladno ovom Pravilniku te dodatnu opremu prema stručnim zahtjevima.

(4) Hrvatski zavod za javno zdravstvo mora osigurati potreban broj radnika, odnosno stručnih timova ovisno o vrsti pojedinih djelatnosti te razmjerno opsegu svog djelovanja.

(5) Za poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije sukladno propisu o uvjetima koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti Hrvatski zavod za javno zdravstvo treba imati prostor, medicinsku-tehničku opremu i radnike propisane tim propisom.

(6) Na području suzbijanja zlouporabe droga Hrvatski zavod za javno zdravstvo mora osigurati odgovarajući prostor i medicinsko-tehničku i drugu opremu po pojedinim djelatnostima, sukladno ovom Pravilniku te dodatnu opremu prema stručnim zahtjevima kao i potreban broj radnika, odnosno stručnih timova ovisno o vrsti pojedinih djelatnosti te razmjerno opsegu svog djelovanja.

(7) U obavljanju stručne i znanstvene djelatnosti na području toksikologije i antidopinga, Hrvatski zavod za javno zdravstvo mora osigurati potreban broj odgovarajućih prostorija, potrebnu opremu te odgovarajući broj radnika razmjerno svojoj djelatnosti.

(8) Na području specifične zdravstvene zaštite radnika Hrvatski zavod za javno zdravstvo, osim uvjeta u pogledu prostora propisanih člankom 16. stavkom 1. ovoga Pravilnika (specijalističke ordinacije) Hrvatski zavod za javno zdravstvo mora imati:

- prostoriju za funkcionalnu dijagnostiku
- prostoriju za psihološko testiranje
- prostoriju za administrativne poslove
- prostoriju za radnike.

(9) Oprema mora ispunjavati uvjete utvrđene posebnim propisima.

(10) Za ocjenu radne sposobnosti radnika mora se osigurati:

- ergometar (pokretna traka ili bicikl ergometar), defibrilator s ekranom, aparat za davanje kisika, bocu s kisikom, rezervnu bocu kisika, stalak za infuzije, setovi za infuzije, dva endotrahealna tubusa (za dijete i odraslog), set za reanimaciju, izvor usmjerjenog svjetla, spekulume za pregled nosnih šupljina, ručnu baterijsku lampu, liječničku torbu, elektromiograf.

(11) Radnici: 1 doktor medicine specijalist medicine rada, 1 prvostupnica sestrinstva, 1 medicinska sestra.

Članak 63.

Zavod za javno zdravstvo

Zavod za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave za obavljanje poslova propisanih zakonom mora osigurati potreban broj odgovarajućih:

- prostorija za rad djelatnosti epidemiologije karantenskih i drugih zaraznih bolesti
- prostorija za rad djelatnosti epidemiologije kroničnih nezaraznih bolesti
- prostorija za rad djelatnosti javnog zdravstva

- prostorija za rad djelatnosti promicanja zdravlja
- prostorija za rad djelatnosti zdravstvene ekologije
- prostorija za rad djelatnosti mikrobiologije
- prostorija za rad djelatnosti školske i adolescentne medicine
- prostorija za rad djelatnosti mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti.

Uz uvjete iz stavka 1. ovoga članka zavod za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave u pogledu radnika mora ispunjavati sljedeće uvjete:

Za djelatnost epidemiologije kroničnih nezaraznih bolesti:

Radnici: 1 doktor medicine specijalist javnog zdravstva/epidemiologije, 1 prvostupnik sanitarnog inženjerstva, 1 sanitarni tehničar.

Za djelatnost epidemiologije karantenskih i drugih zaraznih bolesti

Radnici: 1 doktor medicine specijalist epidemiologije i 1 diplomirani sanitarni inženjer ili 1 magistar sanitarnog inženjerstva ili 1 sanitarni inženjer ili 1 prvostupnik sanitarnog inženjerstva ili 1 sanitarni tehničar.

Za djelatnosti javnog zdravstva i djelatnost promicanja zdravlja:

Radnici: 1 doktor medicine specijalist javnozdravstvene medicine ili 1 doktor medicine specijalist epidemiologije i 1 prvostupnica sestrinstva/1 medicinska sestra.

Za djelatnosti zdravstvene ekologije:

Radnici: 1 doktor medicine specijalist epidemiologije s užom specijalizacijom iz zdravstvene ekologije ili 1 doktor medicine specijalist javnog zdravstva s užom specijalizacijom iz zdravstvene ekologije ili 1 doktor medicine specijalist ekologije ili 1 doktor medicine specijalist epidemiologije ili 1 doktor medicine specijalist javnog zdravstva i 1 sanitarni inženjer ili 1 prvostupnik sanitarnog inženjerstva.

Za djelatnost mikrobiologije:

- odgovarajući prostor, medicinsko tehničku opremu i radnike iz članka 56. ovog Pravilnika.

Za djelatnosti zaštite mentalnog zdravlja, izvanbolničkog liječenja mentalnih bolesnika i poremećaja, uključujući ovisnosti:

- treba osigurati uvjete propisane člankom 11., 12. i 16. ovoga Pravilnika.

Radnici: 1 doktor medicine specijalist psihijatrije ili 1 doktor medicine specijalist dječje psihijatrije 1 klinički psiholog/psiholog i 1 medicinska sestra. U ordinaciji gdje je osnovan telemedicinski pristupni centar ili osigurana dostupnost telemedicinskih usluga iz telemedicinskog specijalističkog centra u pogledu radnika potrebno je osigurati 1 prvostupnicu sestrinstva.

Ako zavod za javno zdravstvo jedinice područne (regionalne) samouprave provodi poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije mora ispunjavati uvjetima o radnicima, prostoru i opremi sukladno propisu o uvjetima koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Članak 64.

Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu

(1) Za obavljanje svoje djelatnosti, Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu mora osigurati:

- prostor za planiranje, prikupljanje i testiranje krvi, proizvodnju, čuvanje i izdavanje krvi i krvnih pripravaka, uzimanje uzoraka krvi bolesnika, trudnica i drugih osoba, njihovu obradu i sva potrebna testiranja, sukladno dobroj proizvođačkoj praksi te drugim propisima koji uređuju transfuzijsku djelatnost
- prostor i laboratorije za sve vrste poslova iz područja ovlaštene zdravstvene ustanove kao i bolničke transfuzijske djelatnosti s odgovarajućom medicinsko-tehničkom opremom te dodatnom opremom sukladno zahtjevima struke.

(2) Radnici: doktor medicine specijalist transfuzijske medicine, magistar medicinske biokemije-specijalist, doktor medicine specijalist mikrobiologije i parazitologije, doktor medicine, magistar medicinske biokemije laboratorijske medicine i laboratorijske medicine, magistar molekularne biologije, prvostupnik medicinsko-laboratorijske dijagnostike, prvostupnica sestrinstva, medicinska sestra, zdravstveno-laboratorijski tehničar.

Članak 65.

Hrvatski zavod za hitnu medicinu

(1) Za obavljanje djelatnosti hitne medicine Hrvatski zavod za hitnu medicinu mora osigurati potreban broj odgovarajućih prostorija, potrebnu opremu te odgovarajući broj radnika razmjerno svojoj djelatnosti.

(2) Za obavljanje djelatnosti telemedicine Hrvatski zavod za hitnu medicinu mora osigurati medicinsko-tehničku opremu za svaku djelatnost iz svoga djelokruga, odgovarajuću informacijsko-komunikacijsku infrastrukturu te radnike (stručne timove razmjerno opsegu svoga rada).

(3) Prostor:

- prostoriju za smještaj informacijskih sustava koji se koriste kao podrška pružanju telemedicinskih usluga
- prostoriju za telekonferencije i stručno usavršavanje zdravstvenih radnika (e-usavršavanje)
- prostorije za administrativne poslove.

(4) Telemedicinski centri moraju imati opremu i radnike sukladno posebnim propisima kojima se uređuje djelatnost telemedicine.

Članak 66.

Za obavljanje zdravstvene djelatnosti iz specijalnosti koja nije predviđena odredbama ovoga Pravilnika, ministar nadležan za zdravstvo posebno će utvrditi uvjete vezano uz prostor, radnike i medicinsko-tehničku opremu.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 67.

(1) Zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici koji obavljaju zdravstvenu djelatnost u privatnoj praksi te trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost, a koja su započela s radom prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika, moraju uskladiti svoj rad u pogledu radnika s odredbama ovoga Pravilnika u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(2) Zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici koji obavljaju zdravstvenu djelatnost u privatnoj praksi te trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost, a koja su započela s radom prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika moraju uskladiti svoj rad u pogledu medicinsko-tehničke opreme s odredbama ovoga Pravilnika u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

(3) Zdravstveni radnici koji danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika rade najmanje 3 godine u djelatnosti dentalne medicine u timu s doktorom dentalne medicine, nastavljaju obavljati poslove dentalnog asistenta.

Članak 68.

Do donošenja pravila dobre proizvođačke prakse za galenske laboratorije i dobre laboratorijske prakse za galenske laboratorije, primjenjuju se propisi dobre proizvođačke prakse sukladno opsegu rada galenskog laboratorija, odnosno laboratorija za provjeru kakvoće galenskih pripravka i identifikaciju ljekovitih tvari.

Članak 69.

Svi zahtjevi za osnivanjem zdravstvenih ustanova, privatnih praksi za obavljanje zdravstvene djelatnosti te trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost podneseni do dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika, završit će se po odredbama Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (»Narodne novine« br. 61/11., 128/12., 124/15., 8/16 i 77/18.).

Članak 70.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (»Narodne novine« br. 61/11., 128/12., 124/15., 8/16 i 77/18.).

Članak 71.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/19-02/163

Urbroj: 534-02-1-1/2-20-30

Zagreb, 17. travnja 2020.

Ministar

izv. prof. dr. sc. Vili Beroš, dr. med., v. r.

